Nr. 231. November 2021

VANDPOSTEN

DANSKE VANDVÆRKERS MEDLEMSMAGASIN

Boringsnære beskyttelsesområder:

Vi skal i gang med at forhandle og indgå aftaler

Danske Vandværker

Indhold

Vandposten nr. 231. november 2021

Ansvarshavende redaktør
Susan Münster

Redaktion
Mette Kingod (redaktør)
Dorthe G. Rasmussen
Christian Flyvbjerg

Redaktionen afsluttet
10.11.2021

Layout
Irene Blak Villadsen

Forside
Elever fra Mårslet Skole

Tryk
Sangill Grafisk
Distribueret oplag pr. udgivelse:
6.484 eksemplarer.

Medlem af Danske Medier
Senest kontrolleret oplag:
Perioden 1. juli 2020 – 30. juni 2021

Trykt på Multiart Silk 115 g med miljøvenlige vegetabilske farver.

Artikler kan citeres med kildeangivelse.

Adresseændring og abonnement
Helene Bjerre
Tlf. 56 14 42 42
info@danskevv.dk
Eller på Min side - Selvbetjening

Årsabonnement: 310 kr.
(5 udgivelser pr. år).

Opsigelse: 1 måneds varsel
til årsskiftet.

Annoncer
Book annonce hos DG Media
Mette Kronborg, Account Manager
Tlf. 40 42 55 91
Mail: mette.k@dgmedia.dk

Vandposten udgives af
Danske Vandværker
Solrød Center 20C, 1.
2680 Solrød Strand
info@danskevv.dk
Tlf. 56 14 42 42
www.danskevv.dk

Svanemærket Tryksag 5041 0411
FSC MIX Papir fra ansvarlige kilder FSC® C016433
DANSKE MEDIERS OPLAGSKONTROL

5 | Leder
6 | Vandværker kan bevare skattefrihed
9 | Vandkunst markerer 100-års fødselsdag
28 | Lundby Krat: Grundvandsbeskyttelse og meget mere
30 | Det ved vi om grundvandssamarbejder
32 | Blomstrende samarbejde i Gershøj
34 | Grundvandsparker: Lokalt knofedt giver pote
36 | Borgermøde om rent grundvand i Roskilde
37 | Teknisk Forum: Det topmoderne vandværk
38 | God økonomi i lokalt vand
42 | Sådan kan du blive bedre til at håndtere vrede kunder
45 | Nye i bestyrelsen skal klædes godt på til arbejdet
46 | Bestyrelseskursus satte tanker i gang
49 | Arrangementer
50 | Der arbejdes på endnu en revision af vandsektorloven
52 | Hjerting Vandværk: Digitalisering gør økonomistyringen hurtigere og nemmere
55 | Nyt om navne
55 | Værd at vide om digitale vandmålere
56 | Nye ansigter i repræsentantskabet
59 | Orientering fra landsbestyrelsen
61 | Leverandøroversigt
71 | Regionsoversigt

9

Elever fra tredje, fjerde og femte-klasser på Mårslet Skole har tegnet flotte plakater i anledning af Mårslet Vandværks 100-års fødselsdag. På forsiden ses én af de 70 teg-ninger og collager, som eleverne har lavet til vandværket.

11

Tema | Boringsnære beskyttelsesområder

Inden udgangen af 2022 skal vandværkerne indgå frivillige aftaler med lodsejerne om ophør af brug af pesticider inden for de boringsnære beskyttelsesområder - BNBO. Der er flere steps, inden en aftale er underskrevet. Derfor styrker vi rådgivningen om BNBO, så I på vandværkerne kan få individuel rådgivning.

Tema | BNBO

11 | Individuel BNBO-rådgivning tilpasset vandværkets behov
14 | Virkemidler / løsninger
14 | Hvis man får en ny boring eller får udvidet indvindingsaftalen
14 | Hvad skal tinglyses, når en frivillig aftale indgås?
15 | Større metodefrihed ved frivillige aftaler
15 | Skattefrihed og erstatning
15 | Hvis man ikke kan blive enige om erstatningen
15 | Kender du guiden "Pesticidfri drift og adfærd"?
16 | Workshop: Arbejd med din egen BNBO
17 | GeoAtlas Live: Nu med BNBO-rapport
19 | Når BNBO'en ændrer sig
21 | Status over indberetninger vækker begrænset glæde
22 | BNBO trækker tænder ud
24 | Vi skal ud over rampen
27 | I Kolding går det fremad med BNBO

6

Vandværker kan bevare skattefriheden – selvom de udfører arbejde for andre vandværker.

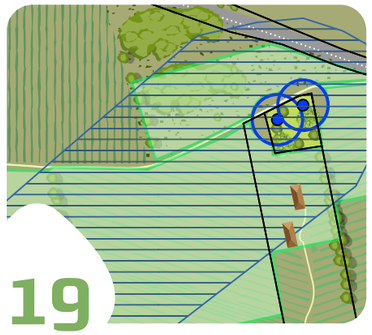

19

Når en BNBO ændrer sig.

28

Lundby Krat: Grundvandsbeskyttelse og meget mere.

Der er fart over feltet ...

og vi står kun stille, mens dette foto bliver taget

Straks herefter er vi klar til at starte nye, spændende projekter op – også selvom vi har travlt med mange andre opgaver.

Planlæg fremtiden i dag og vær foran i morgen

Mange har nye projekter liggende i skrivebordskuffen, som blot venter på at blive bearbejdet og ført ud i livet.

Vi er klar til en god snak, så jeres projekt kan ligge helt klar og forrest i køen, når verden åbner op igen.

Kontakt os allerede i dag på tlf. 76 73 37 50 og få en værdifuld snak og god rådgivning

Læs meget mere på www.kemic.dk eller følg os på LinkedIn

KEMIC VANDRENS AS

Ole Wiil, landsformand
Foto: Frank Cilius

Endnu mere for dit kontingent

Individuel rådgivning om boringsnære beskyttelsesområder

Det haster med at få forhandlet frivillige aftaler om boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) hjem inden fristens udløb ved udgangen af 2022. Vi har alle sammen et ansvar for, at vi kommer ud af startboksen nu.

Det gælder os på vandværkerne, det gælder lodsejerne og kommunerne. Desværre ser vi, at nogle kommuner end ikke er kommet i gang med at risikovurdere BNBO'erne. Det er for dårligt, for risikovurderingerne er forudsætningen for, at vi på vandværkerne kan komme i gang med forhandlingerne.

Til gengæld hører vi også fra forskellige kommuner og vandråd, at BNBO-arbejdet for længst er i gang.

Min opfordring er derfor, at vi deler viden - også uden for kommunegrænsen - så vi kan få inspiration fra hinanden. Her i Vandposten kan du læse om BNBO-arbejdet i et par kommuner.

Det er svært - men hjælpen er nær

Landsbestyrelsen i Danske Vandværker har helt ekstraordinært besluttet at styrke BNBO-rådgivningen, så I på vandværkerne kan få hjælp til de målrettede forhold og situationer, som I står med.

Det gør vi, fordi det er svært for bestyrelsesmedlemmerne i vandværkerne at håndtere forhandlingerne, aftalerne og i det hele taget få afdækket alle aspekter af en BNBO-aftale. Det vidner de mange råb om hjælp, som vi har modtaget, om.

Min opfordring er kort sagt: Brug nu de nye medlemstilbud - kontakt sekretariatets rådgivere hellere én gang for meget end for lidt. Så skal det hele nok lykkedes, selv om vi har travlt.

Følgende emner kan I få individuel rådgivning om:

- Drøftelse af strategisk fremtid for boringen
- Drøftelse af løsningsmuligheder for beskyttelse i BNBO-arealet
- Input til og vurdering af BNBO-erstatninger
- Skabeloner og gennemgang af aftaletekster
- Forberedelse af forhandlingen.

Desuden er der i 2022 nye og målrettede BNBO-kurser og -værktøjer, som I kan bruge til at styrke jeres viden og kunnen om BNBO-arbejdet.

Der bliver travlt – én rådgiver mere at spørge til råds

Opgørelserne viser, at der skal underskrives frivillige aftaler for omtrent 1.700 BNBO'er. Derfor styrker vi rådgiverteamet ved at ansætte en BNBO-specialist, som forventeligt har første arbejdsdag 1. januar 2022. Med denne opnormering kan vi dels imødekomme efterspørgslen fra jer, dels kan vi få tid til at kontakte jer for at høre om jeres behov for råd og støtte.

I kan også forvente, at vi gør mere ud af kommunikationen om BNBO via foreningens kanaler og medier – blandt andet i nyhedsbrevet. Derfor lyder min opfordring: Tilmeld jer - og så får I automatisk nyeste status og informationer om BNBO direkte i jeres mailboks.

Er det ikke bedre at vente på et påbud?

Nej, det bliver ikke bedre, og det vil ikke være i nogen af parternes interesser, at der ved lov bliver indført sprøjteforbud.

Dels vil både vandværker og kommuner blive tvunget til at opkøbe jord i en BNBO, og som jordbesidderne skal de så leve op til kravene i landbrugsloven. For lodsejeren er det heller ikke en fordel, fordi erstatningerne vil være generelle og ikke udbetales med afsæt i konkrete vurderinger af den enkelte ejendom.

Af Camilla Falk, rådgiver
Foto: Adobe Stock

Vandværker kan bevare skattefrihed

- selvom de udfører arbejde for andre vandværker

Bindende svar fra SKAT

Flere af de vandværker, der udtræder af den økonomiske regulering og udfører arbejde for andre vandværker, har spurgt SKAT, om de kan forsætte med at arbejde for andre vandværker - uden at stifte et skattepligtigt selskab - og samtidig bevare skattefrihed.

I de svar, som vi har set, har Skattestyrelsen svaret JA.

Skattestyrelsens opfattelse er i de konkrete sager og efter en konkret vurdering, at arbejde for andre vandværker falder inden for de aktiviteter, der anses for at være almindelig drift i et vandværk. Og dermed kan vandværket bevare sin skattefrihed.

Det betyder, at vandværket ikke nødvendigvis behøver at stifte et skattepligtigt datterselskab, hvis det vil udføre arbejde for andre vandværker.

Vi anbefaler derfor, at vandværket beder SKAT om et bindende svar, inden et skattepligtigt datterselskab etableres eller forsætter med at arbejde for andre vandværker.

Vær opmærksom på

Det er vigtigt at sige, at SKAT foretager en konkret vurdering fra sag til sag, hvorfor SKAT ikke i alle tilfælde vil være positivt indstillet.

Det er også vigtigt at sige, at der ikke må være tale om aktiviteter, der medfører en merudgift for vandværket, da arbejdet udføres med de ressourcer, som vandværket allerede har til rådighed.

Svaret fra SKAT gælder kun for vandværkets skattemæssige forhold – og kun for det vandværk, der har spurgt SKAT. Det betyder, at svaret ikke kan bruges generelt.

Hvis et vandværk ønsker at udføre arbejde for andre vandværker og bevare sin skattefrihed, SKAL det derfor bede SKAT om at få et bindende svar.

Baggrund

I forbindelse med lovændringerne om vandværkers mulighed for at udtræde af den økonomiske regulering i vandsektorloven, blev vi opmærksomme på, at det kunne udfordre skattefriheden for de vandværker, der udfører arbejde for andre vandværker.

De vandværker, der udtræder af den økonomiske regulering i vandsektorloven og gerne vil forsætte med at udføre arbejde for andre vandværker, kan risikere ikke at kunne blive undtaget fra skattepligten.

I lovbemærkningerne til ændringsloven fremgår det, at der vil indtræde skattepligt, hvis et vandforsyningsselskab ud over selve forsyningsvirksomheden (leverance af vand) deltager i en anden (tilknyttet) aktivitet.

Derfor blev der indført en ændring i selskabsskatteloven, som gør det muligt for de skattefrie vandværker at udøve tilknyttede aktiviteter i skattepligtige datterselskaber, uden at de mister skattefriheden for indkomst fra levering af vand.

Reglerne om vandværkers deltagelse i tilknyttet aktivitet findes i bekendtgørelsen om vandselskabers deltagelse i tilknyttet aktivitet. I bekendtgørelsen og den tilhørende vejledning foretages en nærmere afgrænsning af, hvad der er vandværkers hovedvirksomhed og tilknyttet virksomhed.

Det var på baggrund af dette, at Danske Vandværker vurderede, at arbejde for andre vandværker ikke er en del af vandværkets hovedvirksomhed, og derfor betragtes dette som tilknyttet aktivitet. Dette betyder i praksis, at vandværket kan risikere at miste skattefriheden, hvis man forsætter med at udføre arbejde for andre vandværker, efter man er udtrådt af den økonomiske regulering.

JH DYK
DYKKER- & INSPEKTIONSFIRMA

TANKINSPEKTION MED RENGØRING!

Vi har siden 2001 arbejdet med inspektion af rentvandstanke og højdebeholdere på vandværker over hele landet. Rengøring af tankbunden udføres samtidigt og det gøres, mens værket er i drift. Du får en sagkyndig vurdering af tanken, samt tilstandsrapport med billede og videomateriale, som bruges overfor myndigheder.

Ring gerne for spørgsmål, eller se vores hjemmeside for meget mere info.

JH-DYK. DYKKER OG INSPEKTIONSFIRMA
WWW.JH-DYK.DK • TLF. 40 82 30 00

Clausholmvej 27G • 8960 Randers • Tlf: 40 82 30 00 • jh@jh-dyk.dk

Kontorhjælpen's Vandværksadministration

Lad os klare administrationen af *dit* vandværk
- Du kan sikkert bruge tiden på noget andet!

- Alle former for bogføring
- Flytteopgørelser
- Kontrol af indbetalinger
- Udsendelse af opkrævninger
- Årsregnskaber
- Betaling af fakturaer
- Varetagelse af forbrugerkontakt

Joan Lindbjerg Hansen
Knastvej 3, Oddense
7860 Spøttrup
E-mail: post@kvva.dk
Telefon: 97 74 12 00
www.kvva.dk

Landsdækkende specialister
i brøndboring og totalløsninger

Vand Gruppen er specialister i brøndboring og totalløsninger til vandværker. Vi sikrer rent vand året rundt igennem vores moderne udstyr og højt specialiserede medarbejdere.

- Vandværksboringer
- Sløjfning af gamle boringer
- Renovering af boringer
- Rørføringer i rustfri
- Eftersyn af pumper
- Rensning / Desinficering
- Råvandsstationer
- Hydropuls
- TV-inspektion
- SRO styretavler
- Renovering & nybygning af værker

Kontakt os

Hammel 86 96 42 61
Herning 97 12 02 22
Kolding 74 56 11 11
Frederikshavn . 98 42 33 51
Næstved 55 72 02 34

VAND GRUPPEN A/S

Find din lokale afdeling på:
www.broendboring.dk

Af Mette Kingod, kommunikationsmedarbejder

Vandkunst markerer 100-års fødselsdag

Mårslet Vandværk har rundet de første 100 år, og fødselsdagen blev markeret med åbent hus. Det helt store trækpla-ster var udstilling af 70 plakater, som tredje, fjerde og femte-klasses elever på Mårslet Skole havde fabrikeret i anledning af dagen.

De bedste plakater i kategorierne streg-tegning, collage og akvarel blev hædret med præmier: Indkøb af fredagsslik i den lokale SuperBrugs.

Idéen med at udskrive en plakat-kon-kurrence kom fra vandværkets kas-serer, Jens Andresen. Han kontaktede skole leder Inge Pedersen, som straks var med på idéen og organiserede plakatproduktionen i samarbejde med underviserne i billedkunst.

På fødselsdagen lagde ca. 200 Mårslet-borgere vejen forbi vandværket, og dagen var en bragende succes med kunst, varme pølser, forårsruller, øl, sodavand og rent drikkevand fra vandværkets vandtank.

Det sidste var især populært blandt skole eleverne, som havde taget forældre og bedsteforældre med. "Nu har vi fået et etableret et samarbejde med skolen, og eleverne kan komme på besøg, når de synes, det er passende. De kan se vandværket, og vi kan fortæller om, hvordan det foregår, når man producerer drikkevand", fortæller Willy Tang, formand på vandværket.

Han tilføjer: "Det tager ca. en halv times tid at vise eleverne rundt, og det er nemt for dem at gå den korte tur fra skolen til vandværket".

Nogle af de 70 kunstplakater, som var hængt op på vandværket.

Mårslet Vandværk har købt et klassesæt af bogen "Victoria og Verdensmålene – Vandspejlet", som er doneret til skolen.

Brunata
Luk fremtiden ind

BRUNATA TILBYDER INTELLIGENT MÅLING OG FULD SERVICE
På vandværket skal både tidsforbrug, kvalitet og økonomi hænge sammen. Det kan være lidt af en opgave, men nu tilbyder Brunata som den første en komplet løsning til fremtidens vandværk. Med fjernaflæste målere af højeste kvalitet, komplet lokal netværksdækning og en fuld servicepakke, der bl.a. omfatter forbrugsopgørelser og lækagealarmer. En samlet løsning til en særdeles konkurrencedygtig pris.
Læs mere om vores løsninger på brunata.dk/vandværk og få et godt tilbud.

Af Mette Kingod, kommunikationsmedarbejder

Individuel BNBO-rådgivning tilpasset vandværkets behov

At nå i mål med en BNBO-aftale er en stor opgave, hvor de mange forskellige aspekter kan være vanskelige at hånd-tere. Men nu er der hjælp forude.

Medlemsvandværkerne kan få indi-viduel rådgivning og sparring om de muligheder, de har, for at få den bedste løsning i forhold til deres situation.

"Der er forskellige steps frem til en underskrevet BNBO-aftale, og vandværkerne kan nu få hjælp til dem alle. Noget er gratis via kontingentet, mens der skal betales for andre former for rådgivning. Danske Vandværker yder ikke rådgivning til selve forhandlingssituationen, tinglysning og kontrol med at aftalerne overholdes. Men vi har screenet markedet og har fundet specialister, hvor I kan tilkøbe hjælp og ydelser", fortæller Mette Oht Klitgaard, faglig chef i Danske Vandværker.

Hun understreger, at medlemmerne på den måde kan få 360 graders rådgivning om BNBO.

Følgende emner kan I få individuel rådgivning om fra Danske Vandværker:

- Kommunens risikovurdering
- Drøftelse af strategisk fremtid for boringen
- Drøftelse af løsningsmuligheder for beskyttelse i BNBO-arealet
- Input til og vurdering af BNBO-erstatninger
- Skabeloner og gennemgang af aftaletekster
- Forberedelse af forhandlingen.

Vær opmærksom på, at Danske Vandværker IKKE kan hjælpe med selve forhandlingen, tinglysning af aftaler og tilsyn med, at aftaler bliver efterlevet.

Mere information og status om BNBO

BNBO bliver et stort indsatsområde frem til 2023. Derfor kan du i nyhedsbrevet hver anden uge se frem til BNBO-informationer og status.

Hvis du ikke allerede er tilmeldt nyhedsbrevet, bør du gøre det.
Tilmelding på danskevv.dk > Aktuelt > Nyhedsbrev

Den politiske aftale om BNBO

I januar 2019 indgik parterne bag Pesticidstrategi 2017-2021 en tillægsaftale, som forbyder erhvervsmæssig brug af pesticider i de boringsnære beskyttelsesområder. Formålet er at beskytte grundvandet mod forurening fra pesticider.

Det er kommunernes ansvar at sikre, at BNBO-områderne beskyttes via frivillige aftaler, der er lokalt forankrede i et samarbejde mellem vandværker, lodsejere og kommunerne. Fristen er sat til udgangen af 2022.

Lykkedes det ikke at indgå frivillige aftaler mellem parterne inden fristens udløb, er aftaleparterne enige om at gennemføre generelle forbud mod brug af pesticider i BNBO-arealerne mod kompensation.

Læs mere om BNBO på Miljøstyrelsens hjemmeside:

mst.dk > Natur & Vand > Vand i hver-dagen > Grundvand > Boringsnære beskyttelsesområder

Miljøstyrelsen har udarbejdet "Vejledning om boringsnære beskyt-telsesområder". Se den her:

mst.dk > Service > Publikationer > Publikationsarkiv > 2020 > jun Vejledning om boringsnære beskyt-telsesområder (BNBO)

Kilde: Miljøstyrelsen

1 FORBEREDELSE

Kommunens risikovurdering

Forberedelse er alfa og omega. Når kommunen har leveret en risikovurdering af BNBO-arealet, er det vigtigt at læse den grundigt igennem for at få klarhed over, hvad kommunens plan er. Skal arealet beskyttes: Ja eller nej?

Ofte er der sammenhæng til kommunens indsatsplan.

Strategisk vurdering af boringens fremtid

Én ting er kommunes planer, men hvilke strategiske planer har I på vandværket? Har I overvejet at lægge jer sammen med et andet vandværk, så boringens fremtid er begrænset? Sådanne overvejelser kender kommunen ikke til.

"I kan få hjælp til at gennemgå kommunens risikovurdering. I kan også få sparring til de strategiske overvejelser, I eventuelt har. Som en del af forberedelsen til mødet med lodsejerne kan det være en god idé at invitere kommunen til et indledende møde, hvor I både kan tale om behovet for at beskytte BNBO'en og de eventuelle planer, I har for vandværkets og boringens fremtid", siger Mette Oht Klitgaard.

2 LØSNING

Hvilke løsninger kan komme på tale?

"Jeg har talt med vandværksfolk, som tror, at der kun findes én løsning på, hvad en BNBO-aftale kan indeholde. Men det er langt fra korrekt. Der er mange forskellige løsninger, som kan være relevante enten enkeltvist eller i kombination. I og med at vi udvider rådgivningen kan medlemsvandværkerne nu få sparring til hvilke løsninger - eller virkemidler, som det også kaldes - der kan benyttes i en BNBO", siger Mette Oht Klitgaard.

Favrskov og Viborg kommuner har udgivet kataloger med forslag til en helt stribe af løsninger, der kan beskytte grundvandet inden for indsatsområder og boringsnære beskyttelsesområder (BNBO).

Se mere på: danskevv.dk > Viden om > Grundvandsbeskyttelse BNBO > Sådan kan BNBO beskyttes

3 ERSTATNING

Typisk to forhold, der er fokus på i en erstatning

A: Forringelse af jordens handelsværdi.

B: Ulemper:

- Omlægning af den daglige drift
- Ejendomsindskrænkning
- Omstilling til dyrkning af andre afgrøder
- Generelle ejendomsforhold.

"Erstatninger er individuelle og skal vurderes fra sted til sted. GeoAtlas Lives nye informationer om blandt andet jordpriser er et godt udgangspunkt til at estimere et rimeligt niveau for en BNBO-erstatning. Men vandværkerne kan også ringe og få sparring til et oplæg til en erstatning", siger Mette Oht Klitgaard.

GeoAtlas Live er udvidet med en BNBO-rapport.
Læs mere på: danskevv.dk > GeoAtlas Live

4 FORHANDLINGEN

"Forhandlingerne er for mange nok det sværeste. Dels er det en uvant situation, dels kan der opstå konflikter mellem parterne. Igen vil jeg sige, at forberedelse er alfa og omega, og vandværkerne kan få hjælp til at forberede forhandlingen", siger Mette Oht Klitgaard.

Rådgiverne kan hjælpe vandværkerne med at forberede forhandlingen. Det kan ske ved at gennemgå et oplæg eller et talepapir. Rådgiverne kan også give råd til, hvad vandværket kan sige, hvis lodsejeren siger det eller det.

"Man kan kalde det en slags generalprøve inden forhandlingen, hvor forskellige scenarier prøves af", siger Mette Oht Klitgaard.

Få hjælp til selve forhandlingssituationen, tinglysning af BNBO-aftalen m.m. Se mere på danskevv.dk > Viden om > Grundvandsbeskyttelse > BNBO

5 AFTALEN

Aftalerne skal som udgangspunkt ikke være tidsbegrænsede, fordi de tinglyses som en servitut på ejendommen. Der kan dog være tilfælde, hvor det er hensigtsmæssigt at indgå en midlertidig aftale. Det kan være, at vandværket har grund til at antage, at en boring skal nedlægges om f.eks. 10 år.

I så fald vil en midlertidig aftale være billigere end at betale for en permanent erstatning. Der kan også være tilfælde, hvor man afventer, at der kommer klarhed om erstatningsniveauet på egnen. I så fald kan det overvejes at indbygge en genforhandlingsklausul i aftalen, hvorefter den kan genforhandles, hvis kommende kendelser eller domme fastlægger et højere erstatningsniveau for tilsvarende arealer.

"På foreningens hjemmeside kan I hente skabeloner til BNBO-aftaler. I kan også få hjælp til at gennemgå aftalen for at sikre at juraen er i orden", siger Mette Oht Klitgaard.

Vi har samlet en række eksempler på aftaler, og vi vil løbende opdatere med flere aftaler og skabeloner - også vedrørende køb. Se dem på: danskevv.dk > Grundvandsbeskyttelse > BNBO > BNBO-aftale

Tag vandanalyser inden I underskriver en BNBO-aftale

Det er en god idé at få taget en vandanalyse af boringen, inden I underskriver en BNBO-aftale.

På den måde sikrer I jer, at boringen ikke indeholder uønskede stoffer, der kan betyde, at den senere skal sløjfes. Dermed undgår vandværket at betale for meget i erstatning.

Hvis I er bekymret for, om der eventuelt kan findes PFAS-stoffer i boringen, kan I kontakte jeres kommune, da den skal vurdere, hvordan I skal forholde jer, og om jeres boring eventuelt er i risikogruppen. Det gælder særligt de steder i landet, hvor der er en formodning om, at der tidligere blandt andet har været brandøvelsespladser.

Læs mere på danskevv.dk > Aktuelt > Nyheder > Hvad gør vandværket ved fund af PFAS?

Virkemidler / løsninger

- ☑ **Jordkøb:** Køb af jord er en mulighed, hvis lodsejeren fastholder en høj pris. I så fald kan den bedste løsning være at købe jorden og sælge den videre.
- ☑ Rekreativt område til lokalbefolkningen: Landbrugspligten skal ophæves, hvilket skal ske, hvis arealet er over 2 hektar eller indgår i et skovrejsningsprojekt.
- ☑ Dyrkningsaftaler – pesticidfri drift: Det meste brugte virkemiddel er aftaler om pesticidfri drift – i nogle områder kan aftalen udvides til også at omfatte forbud mod gødning (kvælstof).
- ☑ Forpagtning: Er der usikkerhed om boringen og kilepladsens fremtid, er den bedste løsning at indgå en tidsbegrænset forpagtningsaftale. Alternativt kan man aftale pesticidfri drift.
- ☑ Økologisk drift: Det er ikke muligt at få dobbelt tilskud.
- ☑ Skovrejsning: Skovrejsning bruges mange steder til grundvandsbeskyttelse. Skovrejsning kræver, at kommunen er indforstået med, at der plantes skov.
- ☑ Vildtremisse og faunastriber: På mindre arealer kan der blandt andet etableres vildtstriber, insektvolde, lærkepletter og faunastriber. Som udgangspunkt er disse initiativer berettiget til EU-støtte.
- ☑ Erstatningsjord og jordfordeling.
- ☑ Miljøfokusområder.
- ☑ Solenergianlæg.
- ☑ Lavbundsjord: Lodsejere kan få op til 128.000 kroner pr. hektar lavbundsjord, der tages ud af drift.

Hvis man får en ny boring eller får udvidet indvindingsaftalen

BNBO'er udpeges kun én gang om året af Miljøstyrelsen. Det sker i bekendtgørelsen om udpegning af drikkevandsressourcer.

Hvis vandværket enten får en ny boring eller får ændret indvindingstilladelsen væsentligt, skal Miljøstyrelsen beregne en ny BNBO. Der kan være en sagsbehandlingstid på 1-2 år fra kommunen anmoder om genberegning til den færdige BNBO foreligger.

Miljøstyrelsen har oplyst, at sagsbehandlingstiden er en følge af de begrænsede ressourcer, der er til rådighed for opgaven.

Vi anbefaler, at vandværkerne venter med at indgå BNBO-aftaler, indtil den eksakte BNBO er kendt.

Hvad skal tinglyses, når en frivillig aftale indgås?

Aftaler skal tinglyses, uanset om de er tidsubegrænsede eller tidsbegrænsede (midlertidige – 5-10 år). Tinglysningen skal sikre, at restriktionerne også gælder, hvis ejendomme overtages af en ny ejer.

Det vil sige, at der med tinglysningen om BNBO-aftalen ligger en servitut på ejendommen, som nye ejere skal respektere.

I aftalen kan man indskrive, at størrelsen på erstatningen hvert år reguleres efter et indekstal.

Det anbefales ikke, at aftalen genforhandles årligt.

Bemærk, at det er uafklaret, hvorvidt aftaler med en årlig erstatning er i overensstemmelse med EU´s regler for statsstøtte. Danske Vandværker arbejdet på at få en afklaring af dette, men det har vist sig ikke at være helt enkelt.

Kilde: Viborg og Favrskov kommuner har udviklet kataloger med virkemidler, som du kan hente på: danskevv.dk > Viden om > Grundvandsbeskyttelse > BNBO -> Sådan kan BNBO beskyttes

Større metodefrihed ved frivillige aftaler

En frivillig BNBO-aftale giver flere valgmuligheder – det er et godt argument overfor lodsejeren.

Lodsejeren kan med en frivillig aftale vælge mellem mange forskellige virkemidler, for eksempel vildtremise, skovrejsning eller solcelleanlæg.

Den mulighed har lodsejeren ikke, hvis det ender med, at kommunen meddeler et påbud efter Miljøbeskyttelsesloven. I så fald vil et påbud gå ud på, at der ikke må sprøjtes på BNBO-arealerne.

Hvis man ikke kan blive enige om erstatningen

Erstatningens størrelse kan indbringes for taksations- og herefter overtaksationskommissionen. Derefter kan erstatningens størrelse indbringes for domstolene. Det kan derfor tage lang tid, før erstatningen er fastlagt, hvis man ikke kan blive enige i første omgang.

Skattefrihed og erstatning

Den erstatning, en lodsejer modtager, er i nogle tilfælde fritaget for ejendomsavancebeskatning.

Det kræver dog, at kommunen har vedtaget, at der vil blive givet et påbud, hvis det ikke lykkes at komme i mål med en frivillig aftale.

Da det er en væsentlig forudsætning for en aftale om erstatningens størrelse, kan det forudsættes i en aftale, at der kan opnås skattefrihed, for at den er gældende.

Lodsejeren kan få afklaret spørgsmålet om skattefrihed ved at bede om et bindende svar fra SKAT. Det koster 400 kr. at få et bindende svar, og lodsejeren kan bede om et sådant svar via nettet.

Kender du guiden "Pesticidfri drift og adfærd"?

Guiden er målrettet lodsejere og vandværker og giver råd og vejled-ning til pesticidfri drift af arealer, hvor grundvandet skal beskyttes.

Guiden tager udgangspunkt i gårdspladsen og favner også de omgivende arealer som for eksempel græsmarken, engen og naturarealerne.

Hvert område har sine udfordringer, som kan løses helt uden brug af pesticider.

Hent guiden "Pesticidfri drift og adfærd" her: **danskevv.dk > Viden om > Grundvandsbeskyttelse > Råd og vejledning til at droppe pesticider**

Workshop:

Arbejd med din egen BNBO

Fra 2022 tilbyder vi et helt nyt koncept. På workshops kan I arbejde med jeres egen BNBO.

Der er plads til, at maksimalt 10 vandværker kan deltage i en workshop.

Der er planlagt to workshops i hver af foreningens regioner, og workshoppen varer fire timer. Undervejs vil en ekstern rådgiver og en rådgiver fra Danske Vandværker hjælpe jer med at få styr på BNBO-processens forskellige steps.

Der veksles mellem teori og praktik, og når workshoppen er færdig, har I fået rådgivning og konkret hjælp til forberedelse af BNBO-processen, I har undersøgt relevante virkemidler og fortaget en beregning af BNBO-erstatninger.

Region	BNBO-workshop	BNBO-workshop
Nord	16. marts	22. september
Midt	10. februar	2. juni
Syd	9. marts	16. juni
Fyn	7. april	13. september
Øst	19. januar	11. maj

*Forbehold for ændring i programmet

Derudover er der andre BNBO-webinarer og -kurser på tapetet i 2022. Hold øje med nyhedsbrevet og Arrangementsoversigten på **danskevv.dk > Arrangementer.**

Af Mette Kingod, kommunikationsmedarbejder
Foto: GeoAtlas Live

GeoAtlas Live

Nu med BNBO-rapport

GeoAtlas Live udvides med en BNBO-rapport, hvor du kan se vandværkets boringer, BNBO, matrikler, dyrkningsart, forslag til virkemidler, jordpriser baseret på de seneste handler i dit område.

På den måde får du et større overblik over BNBO-situationen og kan bruge fakta fra GeoAtlas Live i forberedelse og forhandling om en BNBO-aftale.

Alle, der har købt licens til GeoAtlas Live, får adgang til de nye funktioner i GeoAtlas Live.

Bliv klogere på GeoAtlas Live

På foreningens hjemmeside kan du kan læse om GeoAtlas Live og se en video, der fortæller, hvordan du bruger GeoAtlas Live.

Du kan prøve GeoAtlas Live i 14 dage helt gratis.

Vær opmærksom på, at du skal købe fuld licens til GeoAtlas Live, hvis du vil se BNBO-rapporten (de 14 dages gratis prøveperiode gælder ikke).

Gå ind på danskevv.dk > Viden om > GeoAtlas Live

SIEMENS

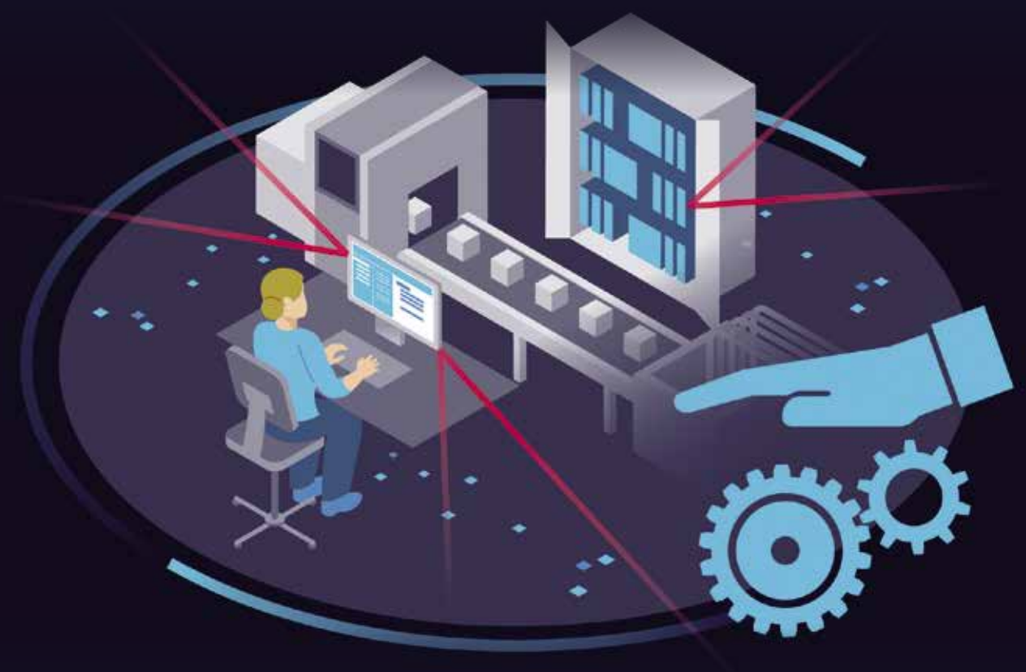

DEN IDEELLE SECURITY-STRATEGI TIL INDUSTRIELLE SYSTEMER

Er der fokus på cybersecurity i vandbranchen?

I tilfælde af fremmed indtrængen i dine produktionssystemer, så er det alfa og omega at have styr på virksomhedens security.

Den ideelle security-strategi til industrielle systemer er bygget på omhyggelig planlægning og effektiv beskyttelse.

Tag et Industrial Security tjek og læs mere på
www.siemens.dk/industrial-security

Af Tue Kofod, rådgiver
Illustration: Irene Blak

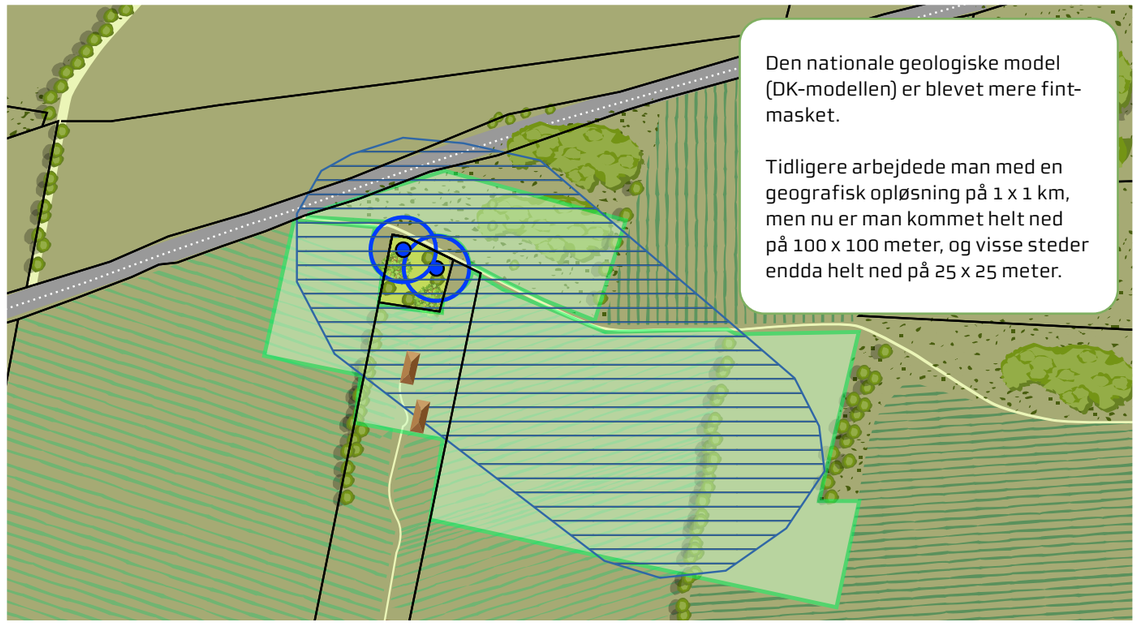

Når BNBO'en ændrer sig

En BNBO beregnes ud fra viden om undergrundens udformning, grundvandsstrømningen og hvor mange kubikmeter vand, vandværket har tilladelse til at indvinde. Beregningen er et bedste bud, men ikke den evige sandhed.

I takt med, at teknologi og modeller forbedres, og at der er flere data til rådighed, kan man beregne størrelsen og formen på BNBO mere præcist. Når staten opstiller en ny grundvandsmodel gældende i et område, beregnes samtidig nye BNBO'er for områdets indvindingsboringer. Hvis en indvindingstilladelse ændrer sig, kan det for eksempel få betydning for størrelse og form af BNBO'en.

BNBO og ny indvindingstilladelse?

Hvis vandværket ved, at indvindingen fra en boring ændrer sig væsentligt inden for 5-10 år, skal BNBO'en kortlægges på ny.

Derfor er det en god idé at vente med at indgå en varig BNBO-aftale, der er baseret på en éngangserstatning. Det er bedre at indgå en midlertidig aftale med lodsejeren, frem til den nye BNBO er kortlagt.

Det kan også være, at vandværket planlægger at etablere en erstatningsboring i form af overboring af den nuværende. I så fald er det vigtigt, at det fremgår af deklarationen, at restriktionerne også skal gælde for en ny boring.

Grundvandet vil altid bevæge sig i retning af lavere trykforhold, og derfor vil BNBO i virkeligheden have en flydende grænse. Denne flydende grænse vil naturligt afspejle de forskellige sæsoner og desuden være påvirket af for eksempel en ændring i pumpestrategi i forbindelse med en ny indvindingstilladelse, tørke eller andet.

NIRAS har gennem de seneste 20 år hjulpet vandværker og lodsejere med at indgå ca. 400 dyrkningsaftaler. Og vi har bistået i samtlige taksationssager omhandlende grundvands-beskyttelse.

Vi hjælper dig i mål med:

- Ophør med brug af pesticider
- Lodsejermøder
- Virkemidler
- Beregning af erstatning
- Aftaleindgåelse
- Tilsyn med aftaler

Christian Thirup
Agronom
+45 2045 8860
cth@niras.dk

Jonas Laust Petersen
Forstkandidat og landmand
+45 6039 4194
jope@niras.dk

Mikkel Birkedal Nielsen
Cand.Scient, Jordbrug, natur og miljø
+45 4299 9203
mbni@niras.dk

Freja Klit Søndergaard
Cand.Scient, Jordbrug, natur og miljø
+45 6025 4942
frks@niras.dk

NIRAS

- Anbefalet af Danske Vandværker

Af Tue Kofod, rådgiver

Status over indberetninger vækker begrænset glæde

Status over kommunernes indberetninger af BNBO viser en stigning på 38 procent på et år.

Af dem er 26 procent vurderet til "Indsats nødvendig", mens de resterende 12 procent er vurderet til henholdsvis "Ingen erhvervsmæssig anvendelse af pesticider" og "Indsats ikke nødvendig".

I starten af oktober 2021 mangler 22 procent af BNBO'erne stadig at blive risikovurderet af kommunerne.

"Det er selvfølgelig glædeligt, at der sker en stigning i kommunernes indberetninger, men jeg hæfter mig ved, at der blot er indgået fem aftaler siden 21. oktober sidste år. Der er godt nok gang i 39 nye forhandlinger, men der er jo ingen, der kan sige, hvordan de ender, så på mig virker det som om, der er lang vej endnu. Af hensyn til vores grundvand er det vigtigt, at vi får en effektiv beskyttelse i BNBO'erne, siger Susan Münster, direktør i Danske Vandværker".

Se mere danskevv.dk > Viden om > Grundvandsbeskyttelse > BNBO > Se din BNBO

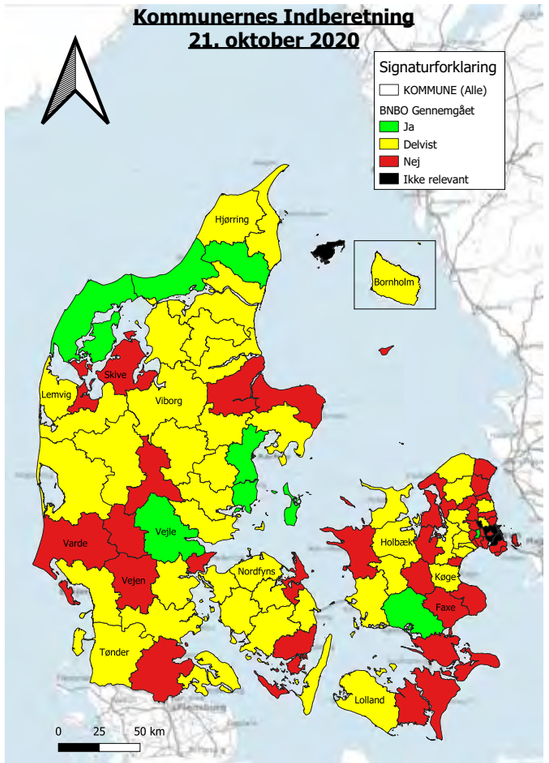

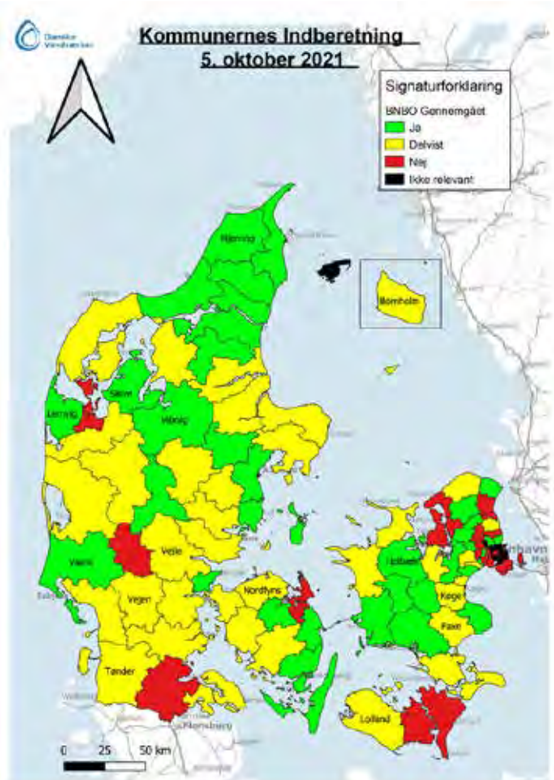

Udviklingen fra oktober 2020-oktober 2021.

Af Dorthe G. Rasmussen, pressemedarbejder
Foto: Privat

BNBO trækker tænder ud

Vandværket har ikke langt græs omkring vandværket, for ingen ønsker at få uønsket besøg af skadedyr som for eksempel mus eller rotter. Men i sæsonen er der masser af hvidkløver i græsset, og det er rigtig godt for bier og andre insekter.

Vi er jo en fødevarevirksomhed. Så tydelig er meldingen, når du træder ind på Dyngby Strands Vandværk, og af samme grund ligger der altid de for vandværksfolk meget velkendte blå futter parat lige ved indgangen. Vandposten har sat henholdsvis formand for Odder Vandråd og formand for Dyngby Strand Vandværk stævne for at høre nærmere om arbejdet med at få implementeret den politiske aftale om beskyttelse af de boringsnære områder.

Kommunen skal stå for forhandlingerne

Eigil Størum, som udover at være formand for Odder Vandråd også er sekretær på Dyngby Strands Vandværk, forklarer:

"Vi har selvfølgelig diskuteret BNBO i regi af Odder Vandråd, det er jo vigtigt at få afklaret, hvordan vi bedst muligt samarbejder med forvaltningen og lodsejerne. Skal vi for eksempel købe jord? Eller skal vi hellere forpagte? Vi kunne også overveje at leje jorden. Der er mange spørgsmål, som en vandværksbestyrelse skal forholde sig til. Odder Kommune var ret hurtig til at gå i arbejdstøjet, men vi har helt fra starten tydeligt og klart meldt ud til kommunen, at det ikke er os, som skal stå forhandlingerne. Heldigvis har de hørt budskabet, og kommunen hyrede NIRAS ind til at stå for opgaven. Helt fundamentalt har vi naturligvis en positiv indstilling til, at vi skal beskytte vores boringsnære områder, men der skal sættes en pris på jorden, som alle kan være tilfredse med."

Formanden for Dyngby Strands Vandværk supplerer:

"Det er meget vigtigt for os, at vi kan se vores naboer i øjnene, netop derfor er det godt, at forhandlingerne finder sted lokalt. Vi kan som regel tale os til rette om tingene", fastslår Flemming Jensen.

Efterlyser større politisk forståelse

I forbindelse med BNBO-arbejdet er der løbende kommet vejledninger. Og i juni sidste år kom der en vejledning, som beskrev en ny beregningsmetode. "Vi var i tvivl om, beregningerne på BNBO hos os var korrekte, og vi blev derfor enige om, at vandrådet skulle sende et brev til forvaltningen og bede om en genberegning. Det blev gjort, og det viste sig, at de første beregninger var for store, da Niras genberegnede arealerne efter den nye metode. Jeg synes, det er vigtigt at påpege, at vejledningerne generelt har været lang tid om at blive udarbejdet. Når vi skal implementere sådan noget som det her, er det vigtigt, at vejledninger er færdige og helt på plads, så alle parter kender vilkårene. Jeg synes, at politikerne bør kigge indad og respektere, at det tager tid, før politiske aftaler bliver implementeret – specielt når det halter med vejledningerne", fastslår Eigil Størum, formanden for Odder Vandråd og understreger, at der nu er opnået enighed om størrelserne på BNBO og afgivet tilbud til lodsejerne. Men at sagen har fyldt meget i Vandrådet, skal ingen være i tvivl om.

Flemming Jensen (til venstre), formand for Dyngby Strand Vandværk og Eigil Størum formand for Odder Vandråd.

Vandværk klædt på til fremtiden

Og når først BNBO er på vej til at falde på plads, kan samtalen på vandværket bredes ud til også at handle om andet og mere end BNBO.

Både Eigil Størum og Flemming Jensen er enige om, at det ikke længere er nok bare at drive vandværk "ligesom vi plejer". Det er enormt vigtigt at være både visionær og ambitiøs, og forsyningssikkerheden er som bekendt altafgørende. Vandværket udpumper årligt omkring de 75.000 kubikmeter vand fordelt på cirka 1.000 forbrugere:

"Vi har masser af rent vand, så på den front er vi ikke bekymrede over fremtiden. Vores vandspild ligger omkring 3-4 procent, og vi sætter en ære i at reagere hurtigt og effektivt, hvis noget går galt. Vi har skiftet over til digitale målere, og vi øger antallet af forbrugere, da der bliver bygget flere og flere sommerhuse. Vi er ved at få lagt en ny hovedledning med tre tilgange, som kan afbrydes uafhængigt af hinanden. Populært sagt kan man sige, at motorvejen er godt beskyttet med tre afkørsler, som kan spærres af, hvis det skulle blive nødvendigt", fortæller Flemming Jensen og fortsætter:

"Hos os bruger vi så vidt muligt altid lokale leverandører. De kender os og ved, at vi vil have kvalitet. De kender også vores vandværk rigtig godt, og det gør mange ting nemmere. Det er faktisk min ambition at efterlade et vandværk, hvor den nye formand ikke skal røre en finger de næste 25 til 30 år, fastslår en storsmilende Flemming Jensen.

Odder Kommunes arbejde med BNBO

Som led i "Aftale om finansloven for 2012" blev der afsat 20 mio. kroner årligt i 2012 og 2013 til kommunernes arbejde med at udlægge boringsnære beskyttelsesområder. Ifølge Miljøbeskyttelsesloven har kommunen mulighed for ved påbud eller forbud at fastsætte konkrete beskyttelsesforanstaltninger i BNBO. Berørte lodsejere vil blive fuldt kompenseret for det eventuelle tab, som et krav vil medføre, og erstatningen betales af vandværket. Inden kommunen giver påbud eller forbud, har vandværket mulighed for at indgå frivillige aftaler med lodsejerne.

Der blev etableret en tilskudspulje, som kunne søges af kommunerne til at gennemføre BNBO udredninger. Odder søgte om tilskud i 2012 og fik tilsagn året efter.

Kommunen indgik kontrakt med Orbicon om BNBO-udredning. Der blev udarbejdet handleplaner for 15 vandværkers kildepladser. På et udvalgsmøde i august 2014 blev handleplanerne samt prioritering af vandværkerne godkendt.

Regeringen indgik i januar 2019 en ny tillægsaftale, som blandt andet omhandler reduktion af risikoen for nedsivning af pesticider i boringsnære beskyttelsesområder. Aftalen betyder:

- At kommunerne over de næste tre år pålægges at gennemgå BNBO for at sikre drikkevandet ved opkøb af jord eller brug af lokale sprøjteforbud.

- At lodsejerne kompenseres for tabt indtægt, og udgifterne betales af vandforbrugerne. Det vil føre til en lidt højere vandregning – cirka 8 – 12 kr. om året for en gennemsnitlig husstand.

- Har kommunerne ikke sikret BNBO tilstrækkeligt inden for tre år, indføres et generelt sprøjteforbud.

Miljø-, Teknik- og Klimaudvalget besluttede i februar 2019, at arbejdet med BNBO skulle fremskyndes, hvorfor forvaltningen skulle udarbejde en konkret handleplan for arbejdet inden udgangen af juni.

Handleplanen blev udarbejdet i samarbejde med Niras og gennemgået på et ekstraordinært udvalgsmøde i maj 2019 og godkendt i juni. I forbindelse med det videre arbejde udarbejdede Niras en risikovurdering for udvalgte vandværker, som blev godkendt af udvalget i april 2020. Der har været afholdt møder med vandværkerne omkring indsatser ved deres boringer, og Odder Vandråd har også været involveret i arbejdet.

Af Ida Ruge-Andersen Friis, politisk chef
Foto: Miljøministeriet

Ifølge Miljøministeriets tal er der 19 kommuner, hvor risikovurderingerne ikke er afsluttet for én eneste BNBO. På landsplan er der 4.855 BNBO'er, og af dem er 1.028 ikke risikovurderet endnu. Der er alene gennemført en indsats for at beskytte drikkevandsboringer i 19 BNBO'er og tilbudt frivillige aftaler i 63 områder.

Vi skal ud over rampen

Miljøminister Lea Wermelin er bekymret for fremdriften i forhold til de boringsnære beskyttelsesområder (BNBO). I en pressemeddelelse fra 25. oktober 2021 giver hun udtryk for, at det går alt for langsomt med kommunernes risikovurderinger, og at man først er i mål med opgaven, når indsatsen med beskyttelsen er på plads. Danske Vandværker er enig med ministeren i, at det haster.

"Vi har en fælles interesse i, at de boringsnære beskyttelsesområder bliver friholdt for sprøjtning. Vores drikkevand skal være rent – nu og i fremtiden. Men det går alt for langsomt fremad med risikovurderingen, og selve indsatsen for at beskytte områderne i kommunerne er kun lige kommet i gang".

Sådan siger miljøminister Lea Wermelin i en pressemeddelelse, hvor hun opfordrer kommunerne til at trække i arbejdstøjet, få risikovurderingerne på plads og komme i gang med indsatsen for beskyttelse sammen med vandværker og lodsejere.

"Jeg er meget enig i, at det går for langsomt med beskyttelsen. Én ting er at få risikovurderet, noget andet er at nå i mål med aftalerne. Her er der rigtig langt igen. Og vi skal som bekendt nå i mål inden udgangen af 2022, så det haster virkelig, hvis vi skal indfri den politiske aftale", siger direktør Susan Münster.

Kommunerne regner med at nå i mål

Kummunernes Landsforening (KL) lægger vægt på, at kommunerne forvalter efter de regler, som gælder på området.

Kommunerne har fået til opgave at risikovurdere de knap 5.000 BNBO'er inden udgangen af 2022, og de seneste tal viser, at der nu er risikovurderet mere end 80 procent. I den politiske aftale mellem partierne på Christiansborg er der også et ønske om at kommunerne hjælper med at få aftalerne på plads. Det er der mange kommuner, der er i gang med.

"At vi har nået at risikovurdere mere end fire ud af fem BNBO'er viser med al tydelighed, at kommunerne tager opgaven med beskyttelse af grundvandet alvorligt. Der er stadig et stykke vej igen, men vi har også til udgangen af 2022", siger Laila Kildesgaard, direktør i KL.

KL opfordrer til, at man på vandværkerne kontakter sin kommune, hvis man er i tvivl om, hvilke muligheder kommunen har for at hjælpe i forhandlingsforløbet med lodsejeren.

Landbruget opfordrer til tidlig dialog

Hos Landbrug & Fødevarer (L&F) er man ærgerlig over, at der stadig er en del forhandlinger, som enten ikke er startet, eller som går i hårdknude, fordi man for eksempel er uenige om erstat-ningens størrelse.

Landmændenes organisation opfordrer til, at vandværkerne så tidligt som muligt i processen tager kontakt til den eller de relevante lodsejere og er opmærksomme på, at der nu er kommet nye afgørelser i overtaksationskommissionen i Beder og Bjellekær, hvor erstatningerne er forhøjet i forhold til taksationskommissionen.

"Det er klart, at vores lodsejere forventer fuld og hel erstatning udregnet individuelt, når de skal afgive jord eller bliver pålagt restriktioner i dyrkningen. Flere steder er man dog allerede kommet i mål med aftaler, så det viser, at det kan lade sig gøre, hvis begge parter er åbne for en forhandling", siger Anders Panum Jensen, miljødirektør hos Landbrug & Fødevarer.

Af Robert Jensen, rådgiver
Foto: Adobe Stock

I Kolding går det fremad med BNBO

Hjulpet af et aktivt vandråd er der kommet godt gang i beskyttelsen af boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) i Kolding Kommune.

Kommunen har risikovurderet BNBO og afholdt allerede i 2020 de første møder med repræsentanter for vandråd og landboforeninger.

Kommunen sendte i april 2021 breve til de berørte lodsejere, hvor de blev informeret om den politiske aftale om beskyttelse af BNBO. Samtidig blev de bedt om at overveje deres situation og muligheder for at bruge forskellige virkemidler. De blev også informeret om, at vandværket ville kontakte dem på et senere tidspunkt med henblik på at finde en fælles løsning for beskyttelsen af BNBO'en. Vandværkerne blev også informeret om deres rolle i forhold til at indgå frivillige aftaler.

I juni 2021 inviterede Kolding Kommune både landboorganisationer og vandråd til et møde, hvor der blev fremlagt en tidsplan for arbejdet.

Vandrådet spiller en aktiv rolle ved at hjælpe deres medlemmer med råd og vejledning, hvis de ønsker det.

I oktober har vandrådet holdt et møde med kommunens BNBO-team på tre medarbejdere, og her blev der gjort status for de i alt ni BNBO´er, hvor der er sat en proces i gang.
Ét areal er så lille, at man har droppet indsatsen. På de øvrige arealer overvejer man enten opkøb eller aftaler.

"Jeg synes, det går fremad, men der er stadig meget arbejde, før vi er i mål med de frivillige aftaler. Det, der gør det svært, er blandt andet spørgsmålet om, hvor meget ekstra, der kan tages med ud over selve BNBO – for at få en hensigtsmæssig arrondering. Det er vigtigt, at landmanden stadig kan drive sit landbrug uden alt for meget bøvl, også efter aftalen er indgået. Og så er der selvfølgelig spørgsmålet om erstatningerne og sikringen af, at de er undtaget for ejendomsavancebeskatning", siger næstformanden i Kolding Vandråd, Mogens Westen.

BNBO: Spørgsmål og svar

Gå ind på: mst.dk > Natur & Vand > Vand i hverdagen > Grundvand > Boringsnære beskyttelsesområder > FAQ

Som supplement har Danske Vandværker samlet svar på typiske spørgsmål.

Gå ind på danskevv.dk > Grundvandsbeskyttelse > BNBO > Spørgsmål og svar om BNBO

Af Mette Kingod, kommunikationsmedarbejder
Foto: Jens Christian Skov, Aalborg Forsyning

Lundby Krat:

Grundvandsbeskyttelse og meget mere

Foreningen Grundvandssamarbejde Aalborg (GVA) har sikret fremtidens grundvand på et 150 hektar stort areal ved Lundby Krat syd for Aalborg.

Her er grundvandet ekstra sårbart over for nedsivning fra overfladen, hvorfor brug af sprøjtemidler og gødning skal begrænses i de områder, hvor grundvandet indvindes. Via multifunktionel grundvandsbeskyttelse er det ikke kun lykkedes at sikre grundvandvandet, idet der også er en række sidegevinster så som at sikre landbrugsdriften, biodiversiteten og rekreative områder.

Godt samarbejde har ledt til succes

"Med multifunktionel grundvandsbeskyttelse har landmændene fået mulighed for at samle deres marker i områder, der ligger længere væk fra vandværkernes boringer. Desuden har Aalborg Kommune med Grundvandssamarbejde Aalborg som mellemmand købt de mest sårbare jordarealer. Her vil Aalborg Kommune rejse skov. Og så får vandværkerne i området beskyttet grundvandet - hvilket var udgangspunktet for projektet", fortæller Signe Krogh, der er ansat i Grundvandssamarbejdets sekretariat, som drives af Aalborg Forsyning. Hun fortsætter:

"At sikre drikkevandet har hele tiden været hovedformålet med projektet. Vi har oplevet, at alle parter har været villige til både at give og tage, og på den måde er vi nået i mål. Grundvandssamarbejdet forhandler på vegne af vandværkerne. Vi hyrer altid en rådgiver med et godt lokalt kendskab - en som kender til lovgivningen og lokal historik omkring køb og salg af ejendomme med landbrugsjord. I Lundby Krat var GVA heldige at få købt jord, som var egnet til jordbytte. Det er en forudsætning, at udbyttet fra de arealer, der byttes,er den samme, ellers vil kreditforeningen ikke være med", fortæller Signe Krogh.

Multifunktionel grundvandsbeskyttelse betyder helt konkret i Lundby Krat, at der er skabt en række sidegevinster i form af jordbytte, så landmændene kan fortsætte deres drift, der er skabt rekreative områder, hvor borgerne kan motionere og få naturoplevelser, og sidst men ikke mindst at give biodiversiteten et løft.

Tænk ud af boksen og undgå konflikter

Det er en fordel at have et grundvandssamarbejde som GVA til at stå for forhandlingerne. Specielt fordi der kan opstå konflikter mellem vandværket, der på den ene side har behov for at beskytte grundvandet, og på den anden side landmændene, der ejer jorden, og som skal have deres drift til at løbe rundt. Samtidig har samarbejdet den store fordel, at der kan forhandles om grundvandsbeskyttelse for flere og større arealer samtidig, således at nabovandværker kan indgå i samme projekt.

"Der kan opstå uenighed om, hvad jorden er værd. Derfor er det vigtigt at inddrage en ejendomsmægler med kendskab til de lokale jordpriser. På den måde får man sat den rigtige pris, som hverken må være for høj eller for lav. Ved at have vandværkerne med i samarbejdet om grundvandsbeskyttelse, bliver konflikter mellem vandværket og landmændene håndteret ens og professionelt af sekretariatet for samarbejdet, samtidig med at de lokale bestyrelsesmedlemmer holdes ude af konflikten", fortæller Signe Krogh.

Spænder ikke ben for hinanden

Signe Krogh fortæller, at Grundvandssamarbejdet har flere metoder at trække på for at beskytte grundvandet, så vandværkerne får løst de indsatser, der er beskrevet i kommunens indsatsplaner. Det kan for eksempel være frivillige aftaler, pålæg fra kommunen, medfinansiering, køb eller multifunktionel grundvandsbeskyttelse.

"Uanset hvilken metode, der bliver brugt, så beskyttes grundvandet ens. Men når vi bruger den multifunktionelle grundvandsbeskyttelse, kan vi løse vanskelige samfundsmæssige udfordringer ved på én og samme gang at sikre grundvandet, landbrugsdriften, biodiversiteten og rekreative områder. Alle projekterne kommer til at spille positivt sammen i stedet for at spænde ben for hinanden", siger Signe Krogh.

Hvor kommer pengene fra?

"Uanset beskyttelsesmetode så bruges der flest penge til udbetaling af erstatninger for værdinedgang på jorden. Det samme har været gældende for den multifunktionelle grundvandsbeskyttelse. Desuden har der været udgifter til rådgiver samt nogle ekstraudgifter til afgifter, som er ligeligt fordelt mellem Grundvandssamarbejdet Aalborg og de involverede lodsejere herunder Aalborg Kommune.

Der er 37 vandværker i Aalborg Kommune, som er medlem af Foreningen Grundvandssamarbejde Aalborg. Vandværkerne opkræver en takst fra forbrugerne, som indbetales til foreningen. Pengene bruges til at drive arbejdet med grundvandsbeskyttelse herunder udbetaling af erstatninger m.m.

Foreningen Grundvandssamarbejdet Aalborg (GVA) blev stiftet 1. januar 2018 og arbejder med fælles udfordringer eller opgaver, der er beskrevet i de kommunale indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse, og som er svære at løfte for det enkelte vandværk.

Grundvandssamarbejde Aalborg er dannet før kommunalreformen, og på daværende tidspunkt kom alle vandværker i den daværende kommune med. Den nuværende forening er en efterfølger af dette samarbejde. Derfor er det kun vandværkerne i den tidligere Aalborg Kommune, der er med i Foreningen Grundvandssamarbejde Aalborg.

Aalborg Kommune har i deres vandforsyningsplan skrevet, at alle vandværker skal deltage i et grundvandssamarbejde. Der er således i dag fire samarbejder (et for hver af de tidligere kommuner) i Aalborg Kommune.

Oprindeligt startede samarbejde i 1980'erne, hvor Aalborg Kommune og vandværkerne havde fokus på nødforsyningsledninger, men i kølvandet på alvorlige forureninger tilbage i 1980'erne, kom der stort fokus på grundvandsbeskyttelse. Der er fortsat stort fokus på forsyningssikkerhed og grundvandsbeskyttelse.

Aalborg Forsyning er sekretariat for Foreningen Grundvandssamarbejde Aalborg.

Tue Kofod, rådgiver
Foto:Adobe Stock

Det ved vi om grundvandssamarbejder

Vandsamarbejder i kommunerne er et udmærket redskab til at arbejde med at komme i mål med de frivillige BNBO-aftaler.

I september 2021 spurgte Danske Vandværker, hvor mange der har etableret et vandsamarbejde.

I 20 kommuner er der etableret et vandsamarbejde, og fire steder er man under opstart. 19 steder svarer man nej, og 55 har ikke besvaret spørgeskemaet.

Meldingerne fra de vandråd, hvor man enten er under opstart eller ikke har et vandsamarbejde er, at forskellige udfordringer spænder ben for, at et vandsamarbejde kan etableres.

Udfordringerne er for eksempel vedtægter og finansiering, og mens forskellige løsninger undersøges, er forhandlinger og arbejdet med at etablere et vandsamarbejde sat på pause.

På nuværende tidspunkt er det formentligt for sent at etablere et vandsamarbejde og bruge det som katalysator for BNBO-forhandlingerne med lodsejerne. Og meldingerne fra vandværkerne er derfor, at de hver især vil arbejde med BNBO-aftalerne.

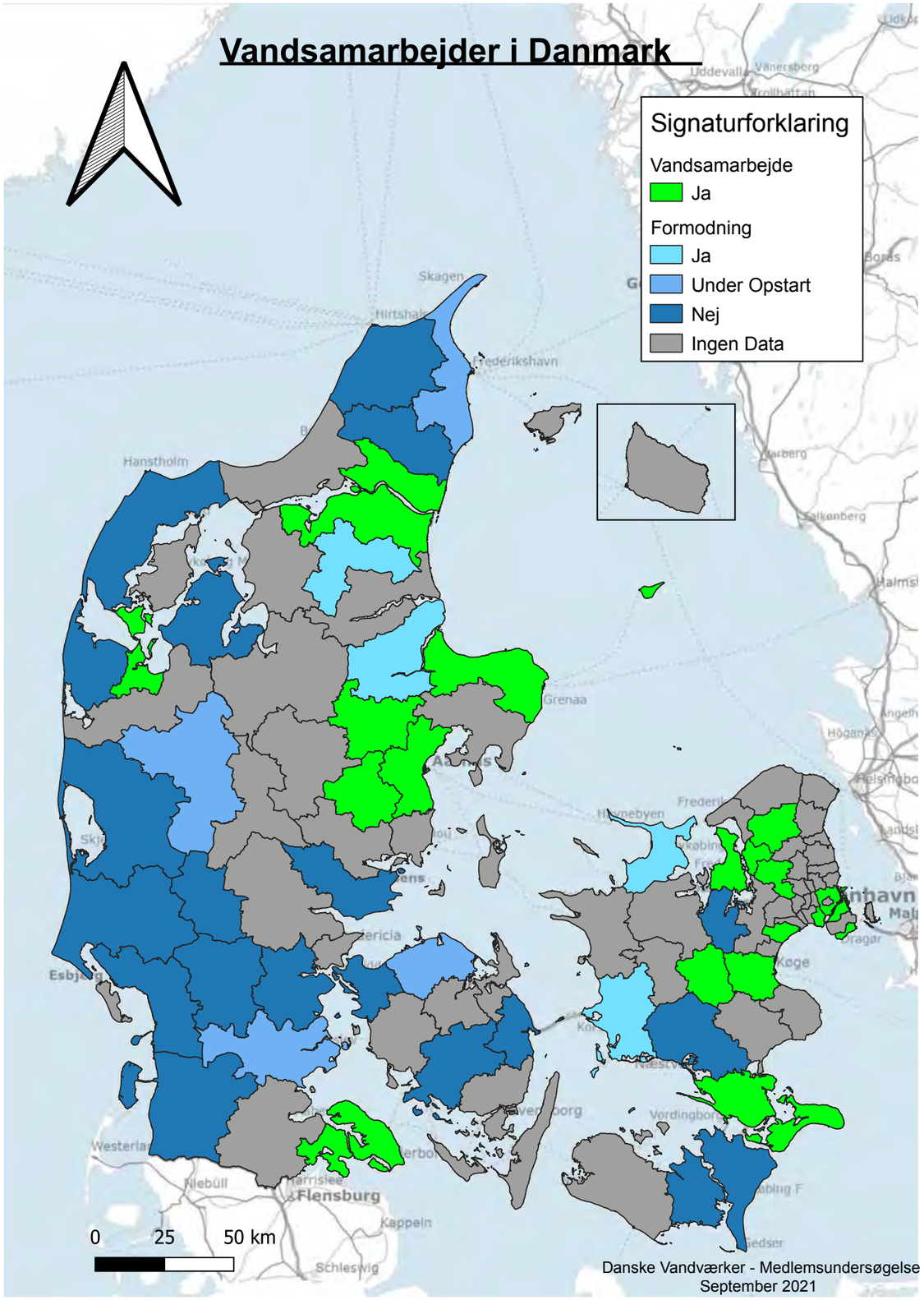

Af Christian Flyvbjerg, kommunikationsmedarbejder
Foto: Privat

Blomstrende samarbejde i Gershøj

Den 3.500 kvadratmeter store grund er hjem for vandværkets boring, der forsyner områdets 180 husstande med drikkevand. Før naturprojektet var der ikke meget mere end en velfriseret græsplæne at få øje på, og vandværkets bestyrelse drøftede derfor, hvordan de kunne få mere ud af grunden. Både for at give naturen en hjælpende hånd, men også for at slippe for udgiften til græsslåning.

Et andet sted i Gershøj gik Annette Andersen, der er pensioneret biolog, med samme overvejelser for den tomme grund. Hun kontaktede vandværket med idéen om at søge Danmarks Naturfredningsforenings og Velux Fondens Grønt Guld-pulje, der hjælper seniorer med at gøre en indsats for naturen.

"Det var vi rigtig glade for, at hun gjorde. Vi endte med at få bevilliget 12.000 kroner til projektet og fik ovenikøbet glæde af hendes store viden om biodiversitet", fortæller Jacob Søgård Larsen, der er bestyrelsesmedlem og kasserer i Gershøj Vandværk.

Som pensioneret biolog ved Annette Andersen, hvordan man giver naturen de bedste forudsætninger for at trives.

"Annette adskiller de gode idéer fra de dårlige og styrer området med hård hånd. En dag foreslog jeg, at vi kontaktede nogle biavlere, der kunne sætte en bi-farm op. Det fik jeg en kæmpe røffel for, fordi antallet af vilde bier stagnerer og en bi-farm, der er en monokultur, ville ikke hjælpe. I stedet har vi lavet nogle små bi-hoteller i æbletræstammer, hvor de enlige bier så bor. Det er deres vækst, vi skal fremme, og det anede jeg jo ikke. Og det er bare ét eksempel på, hvordan vi har haft stor glæde af Annettes viden", forklarer Jacob Søgård Larsen.

Fra kedelig græsplæne til frodigt naturområde

De 12.000 kroner er blevet brugt på at etablere to blomsterøer, der hver måler 500 kvadratmeter. Her er græsset gravet op, der er blevet strøet grus ud, og efterfølgende er der plantet og sået en frøblanding med hjemmehørende planter, hvilket skal tiltrække flere insekter og fugle til området.

"Det er vigtigt, at man vælger de rette planter og blomster, hvis man vil fremme biodiversiteten. Som biolog vil man meget gerne have hjemmehørende arter, fordi de giver dyrelivet de bedste betingelser for at få mad og forplante sig. Man skal også undgå traditionelle haveplanter som rododendroner og roser. De tiltrækker ikke insekter, de ser bare flotte ud", lyder det fra Annette Andersen.

Foruden blomster som kongepen, merian og sødskærm kan man ud til vejen også finde 14 nyplantede æbletræer i ældre og modstandsdygtige sorter. Mellem æbletræerne danner dynger af rabarberplanter bunddække, ligesom der er plantet bærbuske med solbær, hindbær, ribs og stikkelsbær i området.

I naturområdets vestlige del er der plantet brændenælder til gavn for sommerfugle og forskellige arter pil, der mætter bierne.

Rammer for projektet

Vandværket låner grunden ud til lauget "Vildt Vandværk". Beplantningen må ikke overstige 2,5 meter i højden, så det er en gene for naboer og trafikanter, og så skal vandværket kunne komme til boringen med tungt køretøj. Ligesom der skal være frit i cirka 3 meter omkring boringen.

Økologi og bæredygtighed gennemsyrer alt, hvad der foregår i Gershøjs nye naturområde. I det sydøstlige hjørne er der også sat 2 stk. 1.000 liter palletanke op, som samler regnvand fra tagrenderne på den nærliggende bygning. På den måde er der altid vand ved hånden, når områdets planteliv skal vandes.

Et socialt samlingspunkt for lokalområdet

Naturområdet udvikles og vedligeholdes af frivillige, der har meldt sig ind i det nystiftede laug.

"Indtil videre er vi 20 i lauget, vi kalder Vildt Vandværk, som mødes den anden søndag i hver måned for at hjælpe biodiversiteten godt på vej. Og så er der gerne nogle, der tager kaffe og kage med. Det er ikke altid, at vi er fuldtallige, men det er også helt okay. Deltagelse skal være efter lysten", fortæller Annette Andersen.

Laugets frivillige kræfter får glæde af det, der høstes fra områdets æbletræer og bærbuske. Ligesom de kan deltage i sociale arrangementer, der tager udgangspunkt i områdets planteliv. Brændenælderne skal bruges til arrangementer, hvor interesserede kan lære at lave brændenældesuppe og pilsorterne skal levere materiale til kurser i pileflet. Endeligt bliver det også muligt at tilmelde sig et kursus, hvor man får mulighed for at prøve kræfter med det gamle høstredskab – leen.

Projektet har ligeledes skabt interesse ved nabovandværkerne, hvilket har åbnet for en dialog om samarbejde og sammenlægning.

"I vores lille by med 600 huse er der tre vandværker. Vi er gået i gang med at snakke om at lægge vandværkerne sammen. I fremtiden kan det derfor meget vel være, at der vil være flere grunde, hvor vi kan lave lignende projekter. Det har de andre vandværker i hvert fald givet tilsagn om", lyder det fra Jacob Larsen.

Sådan forvandler du græsplænen

- Vælg et solrigt og så næringsfattigt område som muligt.
- Fjern græstørven og muldlaget på det område, hvor engen skal anlægges.
- Så frø af hjemmehørende planter, helst fra nærområdet.
- Vand området, hvis jorden er tør.
- Hold øje med de nye planter og fjern de plantearter, som ikke skal være der.
- Slå engen med græsklipper eller le 1-2 gange om året.
- Lad afklippet ligge nogle dage, så planterne kan smide frø, og sommerfuglelarver og andre insekter kan forlade høet.
- Fjern afklippet. Det kan for eksempel bruges til dyrkning af høkartofler.

Naturområdet byder på mange sociale arrangementer og aktiviteter. Her prøver de kræfter med leen.

Af Ida Ruge-Andersen Friis, politisk chef
Foto: Adobe Stock

Grundvandsparker:

Lokalt knofedt giver pote

I Rudersdal Kommune er etablering af grundvandsparker kommet på kommunens budget fo r 2022-2025.

Erik Arvin, formand for Birkerød Vandforsyning, fortæller om, hvordan arbejdet med grundvandsparker i Rudersdal Kommune er et godt eksempel på, hvordan lokalt engagement giver resultater. Læs om de aktiviteter, der ligger forud – hvor både argumenter og timing er vigtige.

I slutningen af august sender bestyrelsen i Birkerød Vandforsyning et brev til borgmester Jens Ive og formand for Miljø- og Teknikudvalget Court Møller. I brevet understreger bestyrelsen situations alvor, når det gælder at beskytte grundvandet i kommunen, og henviser til et fælles debatindlæg fra Danske Vandværker, DANVA og Danmarks Naturfredningsforening om behovet for nationale grundvandsparker til at beskytte vores vand. På samme vis opfordrer brevet fra Birkerød Vandforsyning til, at der bliver etableret grundvandsparker i Rudersdal Kommune. Samtidig roser bestyrelsen kommunen for at stoppe med brug af sprøjtegifte på kommunens arealer.

Under Rudersdal Folkemødet 4. september er Erik Arvin i dialog med to kommunale nøglepersoner, der begge er positive overfor forslaget om grundvandsparker. Borgmester Jens Ive virker også interesseret og har tilmed erfaring fra det kommunale forsyningsselskab NOVAFOS, hvor han repræsenterer Rudersdal Kommune i bestyrelsen. Mødet med de kommunale nøglepersoner vurderes som afgørende for, at grundvandsparker bliver en del af de afsluttende budgetforhandlinger for 2022-25.

I slutningen af september præsenter Birkerød Vandforsyning ideen om grundvandsparker ved Rudersdals bæredygtighedskonference på Nærum Gymnasium. Danmarks Naturfredningsforening præsenterer projektet Giftfri Have i Rudersdal. Begge præsentationer giver anledning til en fornyet, konstruktiv dialog med borgmesteren, formanden for Miljø- og Teknikudvalget og formanden for Planudvalget.

Det er også i slutningen af september, at det ved kommunens budgetforlig bliver principbesluttet at få grundvandsparker på budgettet for 2022-2025.

Den politiske top i kommunen er med på ideen.

Danske Vandværker mener

Flere uønskede stoffer i vores grundvand, som vi bruger til drikkevand, udgør et voksende problem. Derfor er der behov for større beskyttelse af grundvandet i form af grundvandsparker, så de områder, hvor grundvandet dannes, sikres gennem f.eks. økologisk landbrug, skove og naturarealer.

Finansieringen skal ske gennem en statslig grundvandsfond på 7-10 milliarder kroner.

Grundvandsparkerne skal på sigt dække 10-20 procent af Danmarks areal. Det er naturligvis et langt sejt træk, og en god start vil være, at grundvandsparker tænkes ind lokalt, når der alligevel igangsættes miljø-, natur- og klimaprojekter, det kan f.eks. være med fokus på skovrejsning eller rekreative områder.

Af Dorthe G. Rasmussen
Foto: www.rentgrundvandjatak.dk

Borgermøde om rent grundvand i Roskilde

Seks vandværker i Roskilde Nord er gået sammen om at få drikkevandet på dagsordenen under overskriften "Roskilde Kommune skal være Danmarksmester i rent grundvand i 2025".

Mandag 11. oktober 2021 var der inviteret til borgermøde, og op mod 300 engagerede lokale mødte op for at høre fagfolk og politikere debattere.
Du finder mange flere informationer om samarbejdet på hjemmesiden: rentgrundvandjatak.dk

Du kan også læse mere om samarbejdet i Vandposten i marts-udgaven 2021 – side 22 under overskriften: Et samarbejde med ambitioner om et Danmarksmesterskab.

Vandværkerne i Roskilde Nord er: Jyllinge Vandværk, Gundsømagle Vandværk, Nordmarkenvand Vandværk, Værebro Vandværk, Jyllinge Vandværk, Kastaniehøj Vandværk.

Læs mere på www.rentgrundvandjatak.dk og facebook.com/Rentgrundvandjatak

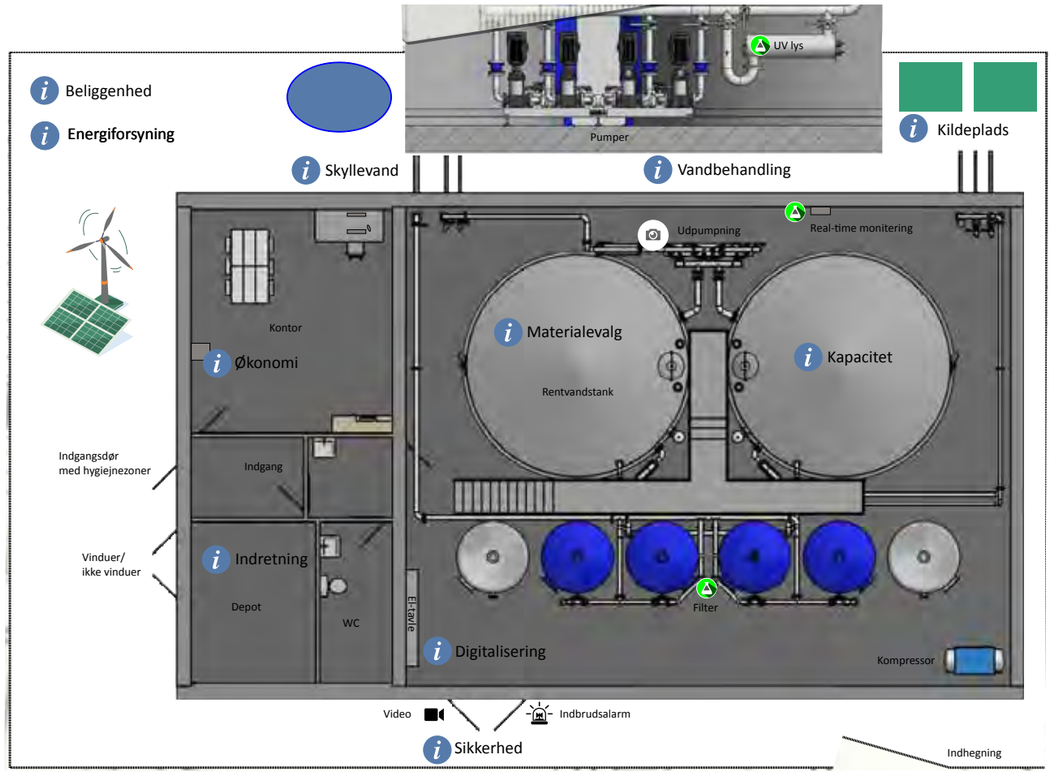

Det er Teknisk Forum, der i samarbejde med Danske Vandværker har udarbejdet det interaktive kort.

Nyhed:

Det topmoderne vandværk

Nu kan du klikke dig rundt i et interaktivt kort, som giver inspiration til, hvordan I kan arbejde strategisk med vandværkets fremtid – skal der bygges et nyt vandværk, eller skal det eksisterende renoveres? Og hvad skal I overveje i forhold til blandt andet placering, indretning, økonomi og digitalisering – netop for at fremtidssikre vandværket.

Det interaktive kort er interessant for bestyrelser på vandværker, når de skal beslutte, hvordan de vil optimere driften og/eller bygge helt nyt. Hvad skal I overveje i forhold til indretning og placering af hygiejnezoner?

Eller i forhold til digitalisering? Fremtiden er digital, og et moderne vandværk skal derfor være rustet til løbende at tilpasse sig den nationale digitaliseringsplan.

Besøg det interaktive vandværk og få input til overvejelser:
danskevv.dk > Vandværk > Det topmoderne vandværk

Af Mette Kingod, kommunikationsmedarbejder
Foto: Ishøj Forsyning og Ishøj Kommune

Luftfoto over den nyanlagte skov. Man ser stisystemerne, som også går over vandværksgrunden. Borgerne kan komme ganske tæt på Ishøj Forsynings nye vandværk og kigge ind af de store vinduer.

God økonomi i lokalt vand

En businesscase viste, at et eget vandværk i Ishøj Kommune kunne levere vand til meget fordelagtige priser. Og dermed gik startskuddet til et vandværksbyggeri, som også giver borgerne adgang til en nyanlagt skov med plads til rekreative oplevelser og beskyttelse af grundvandet.

Hidtil har borgerne i Ishøj vest for København slukket tørsten i vand fra HOFOR – Hovedstadens Forsyning. Men nu kan de se frem til at få vand fra et helt nyt og topmoderne vandværk. Indvielsen har fundet sted, og boringer og filtre er under indkøring.

Ishøj Vandforsyning er placeret tæt på boringerne, hvoraf tre ud af seks ligger i et nyt skovområde.

"Vi har en indvindingstilladelse til 800.000 kubikmeter om året, så det bliver kun et delvist farvel til HOFOR-vandet, da vi fortsat årligt vil modtage ca. 300.000 kubikmeter fra HOFOR", fortæller Tina Braunstein, civilingeniør og projektleder på Ishøj Vandforsyning.

"Vandværket er fremtidssikret med ny teknologi, der giver lave produktionsomkostninger, og vi har også forberedt det til at kunne levere blødt vand. Næste år forventer vi at beslutte os for blødgøringsteknologien. Allerede i 2023 begynder HOFOR at sende blødgjort vand ud i vores ledninger, og derfor forsøger vi også at være klar, så borgerne ikke oplever forskel i kvaliteten", siger Tina Braunstein.

Spændende ny skov forbundet med vandværksgrund

På vandværkets grund er der anlagt stier, der leder hen til en ny rekreativ landsbyskov, og dermed bliver borgernes adgang til den 26 hektar nyanlagte skov meget lettere.

Den nyplantede skov erstatter træer, der blev fældet i forbindelse med etableringen af København – Ringsted jernbanen.

På vandværksbygningen er der brugt tegl, der skifter farve efter vejret, og på den måde falder den 8 meter høje bygning fint i et med den omkringliggende natur.

Træer er ikke bare træer

Skoven er designet med seks forskellige skovrum med hvert sit karakteristika. Skoven består udelukkende af hjemmehørende arter - i alt 50 forskellige buske og træer. Der er blandt andet et område med frugttræer, som borgerne kan plukke æbler fra.

Et andet skovrum kaldes "Søjlehallen", og her skal bøgetræerne, når de er vokset til, give fornemmelse af, at man går ind i en hal. Et tredje område hedder "Leopardskoven", hvor skovfyr over tid udvikler en plettet struktur i kronen.

I tilknytning til skoven er der en ca. 2 hektar stor sø, som fungerer som regnvandsbassin, og der er arealer, hvor får går og græsser. I alt er der anlagt 5 km stier, som går på kryds og tværs gennem skoven og rundt om søen. Endelig er et mindre hjørne forbeholdt de firbenede venner, som kan gå rundt uden hundesnor.

Det planlægges at udvide skoven med knap 3 hektar, da Ishøj Kommune har indgået aftale med en lodsejer om køb af mere jord. Igen bliver der tale om ny skov til erstatning for rydning af fredskov - denne gang i forbindelse med anlæggelse af Hovedstadens Letbane.

I skoven er der plantet 100.000 træer, og samlet udgør skov- og sølandskab 35 hektar – det svarer til 49 fodboldbaner.

Udover at skabe rekreative oplevelser for borgerne bidrager den nyplantede skov over tid også til at forbedre biodiversiteten i Ishøj Kommune, og det er forventningen, at skoven over tid bliver hjem for både pattedyr, fugle og insekter. Endelig medvirker skoven til at sikre en bedre beskyttelse af grundvandet, idet skoven vedligeholdes mekanisk og uden brug af sprøjtemidler. Før skoven blev plantet, var der landbrugsarealer.

På vandværkets grund er der forskellige informationsskilte, som borgerne kan dyrke, når de går forbi.

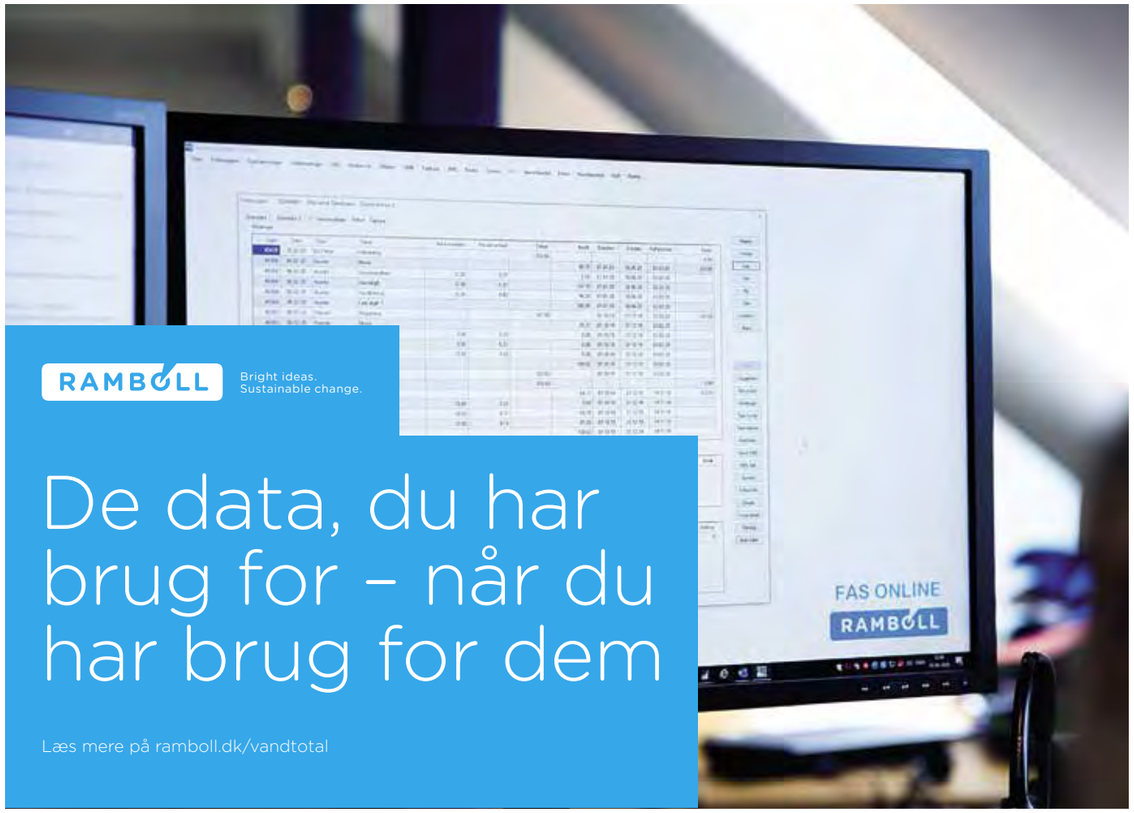

"Den 26 hektar store skov er designet af en ph.d. landskabsarkitektstuderende ved Københavns Universitet. Skoven byder på seks forskellige skovmiljøer, som på hver deres måde indbyder til forskellige oplevelser og er flotte uanset årstid", fortæller Nicolai Reinhold Christensen, Natur- og landskabsforvalter i Ishøj Kommune.

Information er en hjertesag

Både ude på vandværksgrunden og inde på vandværket er der lagt vægt på information om vandværkets funktion og mange andre ting. For eksempel er der på vægge og døre i ankomstrum en folie, der informerer om vandets vej og vandværkets funktion. På ydersiderne af et af filtrene er der opklæbet folie, der viser størrelse på filtermaterialets sand, sten og kul.

Endelig er der i fortællingen fokus på, at vand er en fødevare, der kræver høj hygiejnestandard alt efter, om man færdes i hygiejnezonerne grøn, gul eller rød.

Udenfor er der også lagt vægt på information om blandt andet vandets kredsløb med den fængende overskrifter "Du drikker det samme vand, som din bedstemor" og "Her fandt de vand for 2.500 år siden".

Inde i ankomsthallen er vægge beklædt med folie, der beskriver vandets vej, og hvad der foregår på vandværket. 150 borgere lagde vejen forbi i forbindelse med indvielsen af vandværket, hvor alle pladser til seks rundvisninger var udsolgte.

På god fod med naboerne

For at få et ansigt på vandværket udadtil har Ishøj Forsyning meldt sig ind i landsbylauget, som har været bindeleddet mellem vandværksbyggeriet og borgerne.

"Gennem blandt andet landsbylauget har vi haft et tæt samarbejde med naboerne. Vi udgiver et nyhedsbrev, hvor vi har informeret om alle de ting, der sker i forbindelse med et byggeri. Det kan næsten ikke udgås, at et stort byggeri, der står på i lang tid, påvirker naboernes dagligdag. Samtidig har naboerne enten direkte eller via lauget kunne give udtryk for de bekymringer, de havde", fortæller Tina Braunstein.

"Den lokale børneinstitution har også været involveret og var med til at tage det første spadestik sammen med borgmesteren og vandværksformanden. Vi har hængt alle spaderne op inde på vandværket sammen med et maleri, som børnene lavede ved samme anledning", siger Tina Baunstein.

Af Mette Kingod, kommunikationsmedarbejder
Grafik: Det du mærker - Psykisk arbejdsmiljø og trivsel i butikken

Sådan kan du blive bedre til at håndtere vrede kunder

Frygt ikke konflikter - med lidt træning kan de mindskes.

"Når telefonen ringer, og man får et møgfald i hovedet, kan man godt blive fanget på det forkerte ben. For det første er man uforberedt, og for det andet har vi mennesker en tendens til at gå i forsvarsposition – og når vi rider med på den bølge, kan det udvikle sig til noget grimt.

Men man kan øve sig i at bevare roen. Ved at insistere på at lytte og forsøge at forstå, hvad det er for et behov, som ligger bag kundens udbrud", fortæller Anne Kristine Munk Mouritsen, der er både certificeret konfliktmægler og landinspektør. Selv har hun oplevet utallige konflikter, men hun har lært sig nogle teknikker til at håndtere konfliktfyldte situationer.

1) Støt dig til et spørgeskema

Anne Kristine har gode erfaringer med at støtte sig til et spørgeskema med nogle simple spørgsmål, som hun stiller kunden for at vinde tid og fodfæste i situationen.

"Start med det basale: "Hvad hedder du, og hvor bor du?". Derefter kan kunden fortælle, hvad problemet er, og hvordan han eller hun oplever situationen. Det gælder om at lytte uden at afbryde. Det er svært, men med øvelse kan man blive god til det. Når du lytter, viser du kunden empati. På et tidspunkt - og det kan tage alt fra fem minutter til en halv time - er kunden modtagelig for at lytte til dig. Det kalder vi for tipping-point", forklarer Anne Kristine Munk Mouritsen.

2) Søg først at forstå – derefter at blive forstået

"Kunder reagerer med frustration og vrede og kræver at få lukket op for vandet igen. Når kunden har talt ud – er I nået til tipping-point – og så er det din tur til at tale, og du kan vise medfølelse og forståelse for situationen ved for eksempel at sige: "Jeg forstår godt, det er hårdt, når du ikke har penge til at betale vandregningen". På den måde skaber du et fællesskab med kunden, hvor I sammen finder en løsning. Og ofte er det faktisk kunden selv, der har et løsningsforslag - eksempelvis en afdragsordning", siger Anne Kristine Munk Mouritsen og peger på, at argumenter til forskellige scenarier med fordel også kan skrives op på spørgeskemaet.

"Som landinspektør har jeg oplevet, at vand er et "godt" emne for konflikter – for eksempel ved grundvandsbeskyttelse, hvor arealer skal tages ud af drift. Eller når en ledning skal flyttes fra a til b. Konflikterne opstår ofte, når det har økonomisk betydning for folk", siger hun.

3) Op og ned ad konflikttrappen

Anne Kristine Munk Mouritsen mener, at man kan nå meget langt, hvis man er i stand til at holde fokus på problemet og ikke gøre en uenighed til et personligt anliggende.

Konflikttrappen er et godt værktøj til at vurdere, hvordan en konflikt kan gribes an. Den beskriver, hvordan konflikter optrappes og giver nogle idéer til, hvordan man kan løse konflikter på de enkelte trin. Når først en uenighed bliver til fjendtlighed, så har man brug for en time out, som kan bruges til at tænke over, hvordan rammerne for en god dialog kan genskabes.

> "Konflikterne opstår ofte, når det har økonomisk betydning for folk"

4) Hvad trigger dig?

"Det kræver træning at finde frem til, hvad der får dig op i det røde felt. Vi er meget forskellige. Nogle bliver trigget af angreb på deres faglighed, andre har vanskeligt ved at håndtere, hvis mennesker græder, og andre igen har det svært, hvis folk er hidsige", fortæller Anne Kristine Munk Mouritsen. Hun har selv brugt lang tid på at blive bevidst om, hvad der trigger hende selv.

"Hvis en kunde bruger voksen til barn-kommunikation og for eksempel siger "Nu må du forstå" eller "Lille ven" og dermed forsøger at mase mig ned i en barnerolle, så bliver jeg sur og hidsig", forklarer Anne Kristine Munk Mouritsen, og hun medgiver, at hun for at løse op for situationen bruger samme fremgangsmåde overfor kunden. "Det sjove er, at ofte indser min modpart, at han eller hun er blevet "opdaget", og så kan vi forholdsvist hurtigt genskabe den gode og sobre tone – altså at vi taler voksen-til- voksen".

5) Mennesker som er uden for al rækkevidde

Anne Kristine Munk Mouritsen slutter af med at sige, at der findes typer, som man ikke kan nå:

"Det er heldigvis sjældent, at man støder på mennesker, man ikke kan nå, men de findes. Og så må man bare erkende, at man ikke kan tale fornuft med alle personer. Mit råd er, at man skal lukke samtalen hurtigt, notere telefonnummeret ned og aftale med en kollega, hvem der tager opkaldet, næste gang den person ringer", siger Anne Kristine Munk Mouritsen. Hun har blokeret et par numre på mennesker, som efter hendes mening er helt uden for rækkevidde, og som hun ikke ønsker at bruge sin tid på.

Konflikttrappen

Af Dorthe G. Rasmussen, pressemedarbejder
Foto: Privat

Nye i bestyrelsen skal klædes godt på til arbejdet

Jesper, som er i begyndelsen af trediverne, er ny i bestyrelsen på Meløse Vandværk. Det var en nabo, som lokkede ham med til generalforsamlingen i 2020, og siden er det gået slag i slag med at blive klædt på til arbejdet. Han har blandt andet deltaget i Danske Vandværkers kursus, som er skræddersyet til nye i bestyrelsen.

"Jeg havde absolut ingen forstand på at drive vandværk. Jeg er godt nok håndværker, så det er ikke fremmed for mig at skulle bruge hænderne, men det med at arbejde i en bestyrelse, det havde jeg overhovedet ikke forstand på. Men vand er vigtigt, og jeg var nysgerrig, så jeg gik med, og jeg må sige, at der virkelig er mange spændende ting, man skal have styr på".

Meløse Vandværk er i gang med at arbejde sig hen imod at blive et distributionsvandværk. Der bliver lagt en forsyningsledning fra Hillerød til Meløse, derefter nedlægges de to produktionsværker. Meløse vandværk udpumper i omegnen af 70.000 kubikmeter årligt. Vandværket leverer til vandhanerne i 443 husstande. Skulle vandværket få problemer, er det forbundet med St. Lyngby Vandværk og også meget snart med Hillerød Forsyning via en ny forsyningsledning. På den måde er borgerne altid sikret vand i hanerne.

Kommer på "Ny i bestyrelsen"-kursus

"De andre i bestyrelsen har været fantastisk gode til at tage imod mig. Lige fra starten har den gamle bestyrelse forsøgt at fylde viden på mig, ligesom jeg er blevet opfordret til at tage så mange kurser, jeg kan, for det bliver man kun klogere af. Vores formand går foran og deltager på en hel del af Danske Vandværkers kurser. Da vi så, at foreningen udbød et kursus, som hedder "Ny i Bestyrelsen", var jeg ikke i tvivl om, at det var lige noget for mig. Det sjove er, at selv om vores formand virkelig ved meget om at sidde i en bestyrelse, så gik han også med på kursus – og lærte en del", fortæller Jesper.

Planer for arbejdet på vandværket

Bestyrelsen på Meløse Vandværk er i gang med at sætte bestyrelsen op til at følge "Kodeks for godt bestyrelsesarbejde". Og det forholdsvist nye bestyrelsesmedlem synes, det giver god mening at arbejde sig hen mod at bruge især de 24 anbefalinger, som er en del af Kodeks:

"Jeg synes, anbefalingerne giver et godt overblik over arbejdet i bestyrelsen, måske især for mig eftersom jeg er ny i arbejdet. Men anbefalingerne sikrer, at vi kommer hele vejen rundt. Jeg synes også, det er vigtigt med en god struktur for arbejdet".

Vi skal være mere udadvendte

En af de ting, som Jesper især ønsker at give et løft, er vandværkets kommunikation med forbrugerne;

"Vi skal øge vores kommunikation og ikke bare være et vandværk, som passer sig selv. Vi skal åbne os op, og det er vigtigt, at vi i bestyrelsen gør mere for at promovere os selv for at tiltrække nye andelshavere til bestyrelsesarbejdet. Vi gør trods alt et stykke arbejde på vandværket, og det skal vi fortælle folk. Man kan godt sige, at mere kommunikation er en hjertesag for mig", forklarer bestyrelsesmedlemmet på Meløse Vandværk.

Jesper fra Meløse Vandværk har været med på kurset Ny i bestyrelsen og kom hjem med brugbar viden.

Af Trine Lindhardt, ledelses- og projektkonsulent
Foto: Privat

Bestyrelseskursus satte tanker i gang

Når du deltager i Danske Vandværkers kursus "Det gode bestyrelsesarbejde" får du en grundig introduktion til det ansvar og de opgaver, der følger med hvervet som bestyrelsesmedlem. Vandposten bad fire kursusdeltagere fortælle, hvad de tog med hjem fra kurset.

Stine Dalsgaard
Bestyrelsesmedlem, Kirke Hyllinge Vandværk

Hvorfor har du meldt dig til kurset?
Jeg er ny i bestyrelsen, så jeg ville godt vide lidt mere om, hvad jeg har sagt ja til og forpligtet mig til. Det er fint at have tillid til andre, og alle behøver ikke have dybdegående viden om alt, så for mig handlede det om at få en bred viden med hjem.

Hvad er det vigtigste, du tager med hjem fra kurset?
Kurset satte en masse tanker i gang specielt i forhold til, hvad vi skal have med i årsplanen. Mange af de ting, der blev nævnt på kurset, står allerede på vores liste som noget, vi skal gennemgå og snakke om på sigt.

Hvorfor skal andre tage på bestyrelseskursus?
Når man har meldt sig til et tillidshverv og har et ansvar at leve op til, er det naturligt at vide, hvad der forventes af dig. Man forvalter andelshavernes interesse, og vi har som bestyrelse et ansvar for, at der ikke sker svindel, og at vandet er i en god kvalitet.

Jens Folke
Formand, Vipperød Vandværker

Hvorfor har du meldt dig til kurset?
Vi er tre helt nye i bestyrelsen og én, der har siddet i to år, så ingen af os fire vidste særlig meget om det ansvar og de opgaver, der følger med som bestyrelsesmedlem i et vandværk. Vores kasserer tilbage i Vipperød har heldigvis været med i rigtig mange år.

Hvad er det vigtigste, du tager med hjem fra kurset?
Vi har helt klart taget alt det om bestyrelsens arbejde på de interne linjer og Kodeks for godt bestyrelsesarbejde til os. Vi planlægger at gennemgå kodekset for at få en dialog om, hvordan vi kan organisere os, og hvad vi skal arbejde med.

Hvorfor skal andre tage på bestyrelseskursus?
Som vandværk er vi oppe mod professionelle aktører, så for at kunne agere som en professionel bestyrelse, er det godt at blive klædt på i forhold til lovgivning og alle de andre områder, man som bestyrelse har med at gøre.

Michael Henriksen
Bestyrelsesmedlem, Snoldelev Vandværk

Hvorfor har du meldt dig til kurset?
Vi var to fra bestyrelsen, som på baggrund af en kraftig opfordring fra vores formand deltog. Jeg er den nyeste i bestyrelsen, så det var for at få en forståelse for bestyrelsesarbejdet. Jeg fik en fornemmelse af, hvad vi gør godt, og hvor vi kan blive bedre blandt andet i forhold til at se nye muligheder i måden at være bestyrelse på.

Hvad er det vigtigste, du tager med hjem fra kurset?
Jeg tog det med hjem om, at det er vigtigt at se forskellen mellem driften og bestyrelsesarbejdet, og at det er vigtigt med enighed i bestyrelsen om, hvordan man er bestyrelse. Og så det med at tænke over måden man kommunikerer med andelshaverne på og fortælle om, hvad der sker.

Hvorfor skal andre tage på bestyrelseskursus?
Når man deltager i kurset, får man en god basispakke i forhold til at forstå bestyrelsens arbejde, og der kommer nogle gode anbefalinger til, hvordan man er bestyrelse. Så alt i alt gav det en god, bred indsigt i bestyrelsens arbejde.

Lasse Buus
Formand, Bjæverskov Vandværk

Hvorfor har du meldt dig til kurset?
Jeg går af som bestyrelsesformand om et års tid, så det var for at blive klædt på til at overdrage posten, så jeg er sikker på at få det hele med, og så jeg kan svare på eventuelle spørgsmål.

Hvad er det vigtigste, du tager med hjem fra kurset?
Jeg blev bekræftet i, at vi er godt kørende i forhold til den måde, vi er bestyrelse på. Mange af de emner, der blev gennemgået på kurset, har vi allerede liggende i vores ledelsessystem eksempelvis planer for, hvornår vi skal huske at gøre forskellige ting. Vi har også tidligere gennemgået Kodeks for godt bestyrelsesarbejde.

Hvorfor skal andre tage på bestyrelseskursus?
Hvis man ikke tidligere har stiftet bekendtskab med, hvad det vil sige at sidde i en bestyrelse, er det godt at få det gennemgået – også så man bliver bevidst om sit bestyrelsesansvar. Desuden er det godt at snakke med de andre deltagere og høre, hvordan andre griber tingene an. Det betyder rigtig meget.

AC MEJERIMASKINER ApS

"Vi har gennem flere år leveret rustfrie tanke, som opfylder alle levnedsmiddel krav, til tilfredse kunder."

RUSTFRIE RENTVANDSTANKE PÅ LAGER

· Nye / brugte
· Op til 300 m³
· Stående / liggende
· Hygiejne venlige
· Flot design
· Levering og installering

Så hvis I står over for en udskiftning af vandreservoir, er I meget velkommen til at få et uforpligtende tilbud.

Se mere på www.acmm.dk

Egevej 46, DK-9480 Løkken · info@acmm.dk · Telefon +45 9883 8040

Afregning / Administration fra Microwa

IT-Løsning til afregning for Vandværker

Microwa's erfaring din sikkerhed

Administrations og Bogførings-Center for Vandværker

Microwa data aps 70 25 99 22

Sverigesvej 1 • 8450 Hammel

Microwa abc aps 70 26 93 26

Arrangementer

Webinar

BNBO: Aftaleindgåelse med lodsejere

20. januar 2022
28. marts 2022

Vandværkerne skal inden udgangen af 2022 indgå aftaler med lodsejerne om BNBO og ophør af brug af pesticider i området. På webinaret får du anvisninger til valg af virkemidler, erstatning og fremgangsmåde.

Webinar

Cybersikkerhed: Er I sikret mod hackerangreb?

25. januar 2022

Er I forberedte, hvis jeres it-systemer går ned? Har I en it-beredskabsplan? Kom og bliv klædt på til, hvordan I sikrer jeres it-systemer og beskytter forbrugernes data.

Webinar

Fjernaflæste målere

31. januar 2022

Savner du et bedre overblik over de forskellige typer af vandmålere, der er på markedet? På dette webinar gennemgår vi de forskellige målere og sammenligner deres fordele og ulemper.

Fang dine tilhører, når du præsenterer på møder

8. februar 2022

Gennem konkrete eksempler får du viden om gode tips og teknikker, der kan hjælpe dig, når du eksempelvis skal præsentere årets regnskab på den kommende generalforsamling.

Blødgøring – teknikker og udfordringer

9. februar 2022
10. februar 2022

Leverer I drikkevand, der ligger højt på hårdhedsskalaen? Og klager jeres forbrugere over tilkalkede husholdningsmaskiner? På dette kursus får du et overblik over teknologiske, økonomiske og sundhedsmæssige betragtninger ved blødgøring.

Konference

Pesticidkonferencen

3. februar 2022

På konferencen kan du høre om både teoretiske og praktiske udfordringer i forbindelse med undersøgelser og arbejdsgange ved pesticidforureninger samt præsentation af konkrete eksempler fra vandværker, der har været processen igennem med de relevante myndigheder.

*Forbehold for ændringer

Tilmelding på Danske Vandværkers hjemmeside: **danskevv.dk > Arrangementer**
Her kan du også se tidspunkt, sted og pris.

Af Ida Ruge Friis-Andersen, politisk chef
Foto: Adobe Stock

Der arbejdes på endnu en revision af vandsektorloven

Lovforslaget til en ny vandsektorlov forventes først fremsat til februar næste år. Det fremgår af det lovprogram, som regeringen offentliggjorde i forbindelse med Folketingets åbning.

Lovforslaget skal justere den økonomiske regulering af vandsektoren, blandt andet ved at indføre fleksible indtægtsrammer og en forrentningsramme. Det vil ifølge Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen give plads til finansiering af fremtidige investeringer og sikre tilstrækkelig likviditet.

Danske Vandværker håber, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen får ret i, at de nuværende problemer i reguleringen på dette område løses med den nye lov. Vi har dog til gode at se et bud på, hvordan reguleringen i praksis skal komme til at virke.

Danske Vandværker har formuleret nogle ønsker til den kommende lov, som er dem, vi også præsenterer for politikere og embedsmænd, når der holdes møder om den kommende regulering.

Ingen fremmed kapital ind i sektoren

Indimellem kommer det op i den offentlige debat, at det skal være muligt for private selskaber at investere i vandværkerne. Hos Danske Vandværker ønsker vi ikke, at for eksempel kapitalfonde og pensionsselskaber får mulighed for at investere i infrastrukturen for vand, da vi ønsker at fastholde forbrugernes ejerskab og indflydelse.

En helt ny undersøgelse, som Danske Vandværker har fået foretaget hos Analyse Danmark, viser, at der er opbakning til det synspunkt i befolkningen.

"Ejerskabet til drikkevand skal også fremover være på forbrugernes hænder. Det synspunkt står vi ikke alene med, for vi kan se af vores undersøgelse, at 46 procent af danskerne ikke mener, det skal gøres muligt for pensionsselskaber og kapitalfonde at investere i de forbrugerejede vandværker, kun 27 procent mener, det bør være muligt", siger direktør Susan Münster.

Mulighed for høj egenfinansiering

Vi ønsker også fortsat en høj egenfinansiering i sektoren med en relativt lav gældsdannelse for at sikre vandværkernes robusthed over for fremtidige udfordringer. Aktiver på vandværkerne holder i mange år, og det er en lang investeringshorisont, man arbejder med. Derfor er det vigtigt med en økonomisk buffer, når man ikke kender værdien af fremtidens aktiver.

Lovforslaget er en opfølgning på blandt andet aftalerne om

Justeret økonomisk regulering af vandsektoren (november 2018)

Spildevandsselskabers klimatilpasning (maj 2020)

Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi (juni 2020).

Vandværker over 800.000 kubikmeter skal have mulighed for at træde ud

Endelig ønsker vi, at alle forbrugerejede vandværker, som leverer over 800.000 kubikmeter drikkevand årligt, får mulighed for at træde ud af reguleringen. Vi kan se, at forbrugerne ved de vandværker, der allerede har mulighed for at træde ud, har stor tillid til de beslutninger, der træffes af bestyrelserne og giver dem opbakning på generalforsamlingen.

Den kommende regulering skal på den anden side også tage hensyn til, at der fortsat er mindre vandværker, som vælger at blive i reguleringen. Disse vandværker skal have mulighed for at håndtere reglerne administrativt, uden at det bliver for tungt og bureaukratisk.

Revision af kommunale takster

Det er også hensigten, at den kommende lov styrker det økonomiske tilsyn med vandselskaberne. Således er retningslinjerne for den kommunale godkendelse af takster under revision, og vi forventer, at den bliver skrevet ind i samme lovpakke.

Danske Vandværker ser som udgangspunkt positivt på de kommende ændringer, fordi en styrket kontrol af taksterne forhåbentlig vil medvirke til at sikre en ensartet og gennemskuelig proces i forhold til kontrol med vandværkernes takster og regulativer. Det er vores håb, at ændringerne gør det mere klart, hvilke oplysninger vandværkerne skal sende i forbindelse med godkendelsen, samt at det bliver mere klart for kommunerne, hvad der skal kontrolleres i forbindelse med godkendelsen.

Herudover arbejdes der på, at der bliver indført en klageadgang, når vandværkerne får afslag på godkendelse af deres takster, og at der udarbejdes en ny vejledning for vandværkernes regulativ, som skal godkendes af myndigheden.

Bekymring over forhastet proces

Statsminister Mette Frederiksen fremhævede i sin åbningstale, at der er behov for en mindre forhastet lovgivning med færre og til gengæld bedre gennemarbejdede forslag. Vi håber, at dette også gælder den nye vandsektorlov, så der bliver god tid til at inddrage de relevante parter.

Men vi har endnu til gode at se, hvordan implementeringen af den politiske aftale fra 2018 udmønter sig. Generelt er vi bekymrede over, at det igen lader til at blive en meget kort og forhastet proces, når lovforslaget først kommer i høring.

Forhandlingerne er gået i gang i starten af november.

Af Christian Flyvbjerg, kommunikationsmedarbejder
Foto: Frank Cilius

Driftsleder Dennis Henneberg Schrøder og administrativ medarbejder Pia Beltoft Kristensen.

Hjerting Vandværk:

Digitalisering gør økonomistyringen hurtigere og nemmere

Optimering og automatisering er nøgleordene for den digitale økonomistyring, der for fremtiden vil gøre regnskabshåndteringen både hurtigere, nemmere og mere overskuelig ude på vandværkerne.

På Hjerting Vandværk benytter de nu Visma E-conomic, og det glæder Dennis Henneberg Schrøder, der er driftsleder på vandværket.

"Vores nye regnskabsprogram giver både en økonomisk og tidsmæssig besparelse. Jeg vil tro, at vi med Visma E-conomic sparer et sted mellem fire og otte timer om ugen på økonomistyring. Det er en stor besparelse på vores driftsomkostninger", forklarer Dennis Henneberg Schrøder.

Med det nye system kan vandværket automatisere processer, der før var manuelle og tidskrævende. Eksempelvis kan sådan noget som bankafstemning nu gøres helt automatisk. I fremtiden implementerer vandværket også Smart Box, så bilagshåndtering også automatiseres

"Tidligere skulle bogholderen manuelt kigge på tusindvis af fakturaer, men den proces er fuldt ud automatiseret nu. Digitaliseringen er derfor også med til at mindske menneskelige fejl, for dem var der særligt stor risiko for ved de tidskrævende rutineopgaver, vi nu har reduceret betydeligt", siger Dennis Henneberg Schrøder.

Hjælpen er aldrig langt væk

Det kan måske afskrække nogle at skulle lære et nyt regnskabsprogram at kende, men det er der ingen grund til, lyder opfordringen fra Dennis Henneberg Schrøder.

"Det er simpelt, overskueligt og nemt at komme i gang med. Bizz Zolutions sørgede for et grundigt trænings-forløb, hvor man blev klædt ordentligt på til at bruge programmet, inden det blev implementeret. Ligesom de hjælper med at overføre alle gamle regnskaber til det nye program. Der er selvfølgelig noget indkøring i systemet, da der er utrolig mange konti, der skal sættes op. Men når det kører, er det en kæmpe gevinst", forklarer driftslederen.

Hjælpen er derfor aldrig langt væk, hvis systemerne ikke virker efter hensigten. På den måde er det også en opgradering fra de forældede regnskabsprogrammer, hvor hjælpen kunne være svær at finde, fordi der ikke er mange, som bruger dem længere.

Nyt samarbejde om digital økonomistyring

Danske Vandværker har indgået et samarbejde med Bizz Zolutions, der har specialiseret sig i at hjælpe virksomheder med at digitalisere deres regnskabsprogrammer.

"Vi ser frem til at hjælpe vandværkerne med at optimere deres økonomistyring. Rigtig mange bruger forældede regnskabsprogrammer, der kræver en masse manuelle processer. Vi oplever gang på gang, hvordan digitaliseringen kan gøre hverdagen nemmere. Normalt plejer vi at kunne spare vores kunder for 65 til 80 procent af deres manuelle processer, når de skifter til vores løsning", fortæller John Naaby, der er Chief Revenue Officer hos Bizz Zolutions.

Gennem det nye samarbejde får vandværkerne adgang til regnskabsprogrammet Visma E-conomic, der giver mulighed for at automatisere mange af rutineopgaverne.

Hvad koster løsningen?

Systemets pris afhænger af vandværkets størrelse. Man betaler efter, hvor mange bilag man har, og hvor mange personer, der skal have adgang til regnskabsprogrammet. I sidste ende afspejler prisen vandværkets behov. Man kan læse meget mere om aftalen på deres hjemmeside: www.bizzz.dk/danske-vandvaerker.

Medlemmer af Danske Vandværker får 25 procent i rabat på E-conomic basisabonnementet hele det første år.

Kontakt John Naaby på jna@bizzz.dk eller 50 20 25 20 for at høre mere.

Du kan få mange andre rabatter gennem dit medlemskab
danskevv.dk > Medlem > Medlemsrabatter

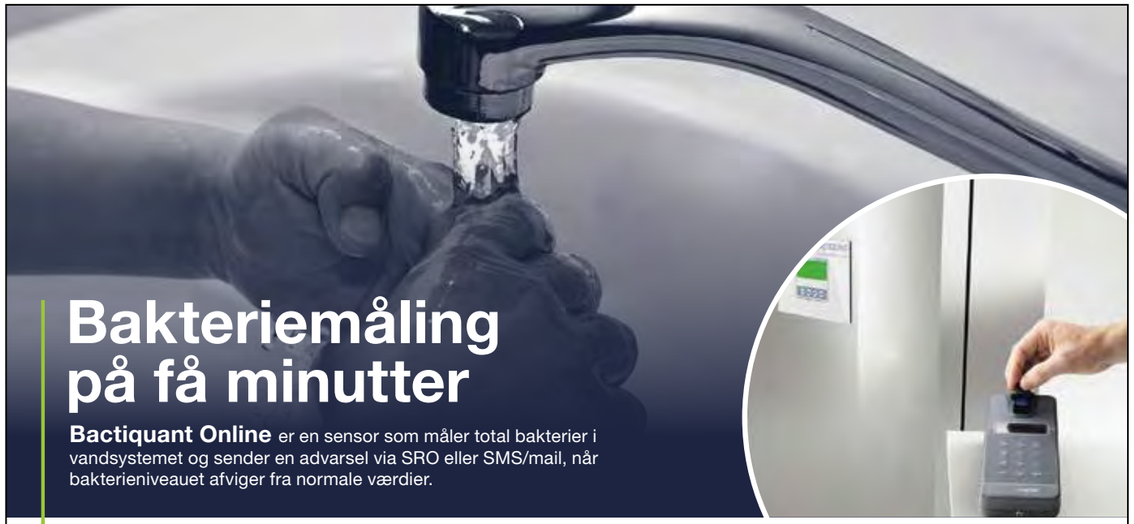

Bakteriemåling på få minutter

Bactiquant Online er en sensor som måler total bakterier i vandsystemet og sender en advarsel via SRO eller SMS/mail, når bakterieniveauet afviger fra normale værdier.

Bactiquant tilbyder:
- Unik kombination af håndholdt og online teknologi
- Markedets billigste hurtigmetode i drift
- Undervisning i anvendelse af Bactiquant i DDS
- Metode verificeret af den amerikanske Miljøstyrelse

ASHRAE innovation award recipient

Book et personligt møde
Få muligheden for at lære, at køre Bactiquant analysen på vores håndholdte bakteriemåler på kun få minutter, samt få en introduktion til vores nye gratis App og vores Bactiquant online system.
Kontakt os på telefon 39 16 10 72 eller info@bactiquant.dk

BactiQuant

Tiden går hurtigt...

Der er nu kun godt 1½ år til jeres ledningsregistrering skal være klar til at opfylde kravene i den nye LER lov - også kaldet LER 2.0.

Der er stadig mange værker der mangler en digital ledningsregistrering med mulighed for automatisk LER besvarelse.

En ordentlig ledningsregistrering skaber et godt fundament mange år frem i tiden - så husk at sætte tid af til opgaven.

Vi hjælper jer hele vejen, så vi kan nå i mål med en digitalisering, som opfylder kravene - inden fristens udløb.

Kontakt os og hør hvordan jeres værk bliver klar.

THVILUM
THVILUM A/S · AABYGADE 10 · 8300 ODDER · TLF. 86546233 · THVILUM.DK

Hadsund Vandværk

Arne Ranch og Franz Cuculiza

Hadsund Vandværk

Hadsund Vandværks bestyrelse har på seneste generalforsamling sagt farvel til Franz Cuculiza. Franz Cuculiza har gennem de sidste 33 år siddet i vandværkets bestyrelse og de sidste mange år som næstformand. Franz er kendt og velanskrevet i vores vandværk - altid saglig og med stor viden. Franz er udtrådt af bestyrelsen, fordi han er fraflyttet Hadsund Vandværks område.

Franz Cuculiza erstattes på posten som næstformand af Arne Ranch, som også er erfaren med vandværksarbejde. Suppleant til bestyrelsen Michael Carstens er herefter indtrådt som bestyrelsesmedlem.

Bestyrelsen består herefter af formand Per Roth, næstformand Arne Ranch, sekretær Bente Barrett og bestyrelsesmedlemmerne Jacob Konnerup og Michael Carstens.

Nye medlemmer

Velkommen til

Virksomheder:

- Eltel Networks A/S
- Tørring VVS A/S
- Ingeniør & Design ApS
- Aquarden Technologies
- Jysk Coating ApS

Værd at vide om digitale vandmålere

I Danmark har vi hvert år et vandspild på 7,8 procent. Dette vandspild kan vi nedbringe betydeligt med digitale vandmålere.

Der er både økonomiske og miljømæssige fordele ved at have en digital vandmåler. Måleren registrerer et unormalt forbrug, så brud og lækager opdages hurtigere. Dermed undgår man et stort vandspild.

Derudover er der også en tidsmæssig gevinst at hente. Både for vandværket og forbrugerne.

Klaus Lund, der foruden at være teknisk rådgiver for Danske Vandværker, også er formand for Kirke Hyllinge Vandværk, fortæller i videoen nedenfor om fordelene ved digitale målere samt hvordan de fungerer.

Se videoen: danskevv.dk > Viden om > Målere > Værd at viden om digitale vandmålere

Medlem af Danske Vandværker

Som medlem af Danske Vandværker får du adgang til en række medlemsrabatter

Gå ind på **danskevv.dk > Medlem > Medlemsrabatter**

Af Trine Lindhardt, ledelses- og projektkonsulent
Foto: Privat

Nye ansigter i repræsentantskabet

Generalforsamlingerne i Danske Vandværkers fem regioner har nu været afholdt, og det har betydet nye ansigter i de regionale bestyrelser og dermed også i foreningens repræsentantskab. Vandposten har talt med de fire nyvalgte, som præsenteres på de næste sider.

Region Nord
Niels Andreasen

Formand i Granly Vandværk.
Bestyrelsesmedlem i Region Nord.

Hvorfor har du valgt at stille dig til rådighed?

Jeg gik til valg på, at jeg ville sætte mig i en position, hvorfra jeg kunne tage medansvar for at formulere regionens strategiprogram. Min vision var at gøre Danske Vandværkers indsatsområder nærværende for medlemmerne i de enkelte vandværker.

Hvor ser du, at Danske Vandværker har de største udfordringer?

Danske Vandværker har fire strategiske indsatsområder, der handler om medlemsdemokrati, kompetente drikkevandsforsyninger, digital sikkerhed og ikke mindst den grønne omstilling. Jeg ser, at Danske Vandværker har en udfordring med at få gjort ord til handling. Foreningen har formuleret indsatsområderne, men nu er der en meget vigtig opgave med at få de strategiske indsatsområder gjort nærværende ved at transformere sprog, så det kan anvendes i lokalområderne. Det er først, når de lokale vandværker tager ejerskab i indsatsen, at ordene bliver gjort til handling.

Forbrugereje – hvordan holder vi liv i det?

Når vi bruger ordet "forbrugereje", mener jeg, det er vigtigt at adskille middel og mål. De lokale vandværker har deres eksistensberettigelse, fordi vi som mennesker i et samfund har brug for noget at samles om. Vores drikkevandsforsyning er noget af det vigtigste, vi kan samles om for sammen at sikre rent drikkevand. Hvis målet er rent drikkevand, er midlet forbrugerejede vandværker, hvor vi kan samles lokalt og arbejde for at bevare det rene drikkevand.

Hvordan kan du bidrage til udviklingen af Danske Vandværker?

Jeg kan erfaringsudveksle med Danske Vandværker om, hvordan vi arbejder i det lokale vandværk.

Region Midt
René Kvist

Formand i Ørum Vandværk.
Bestyrelsesmedlem i Region Midt.
Formand i Viborg Vandråd.

Hvorfor har du valgt at stille dig til rådighed?

Siden jeg blev valgt ind i bestyrelsen i mit lokale vandværk, har jeg udviklet en stor interesse for vandproduktion. Det er også gået op for mig, at det er et område, der er lidt nedprioriteret i samfundet, hvor man ikke tænker på vand som en fødevare. Det vil jeg gerne være med til at ændre på. Og så er jeg nok typen, at når jeg involverer mig i noget, så gør jeg det fuldt ud.

Hvor ser du, at Danske Vandværker har de største udfordringer?

På den korte bane er det BNBO-området, som har en deadline for, hvornår det skal være løst. Det er en stor opgave, og det er min oplevelse, at vi som vandværker halter bagefter i forhold til landbrugsorganisationerne. Derudover er der udfordringen med generationsskifte, ikke kun i foreningen men også i vandværkerne. Det er en vanskelig opgave, som kræver, at vi får sat det, vi laver, på dagsordenen og talt om, at vand er en livsnødvendig, basal fødevare, som vi ikke kan leve uden.

Forbrugereje – hvordan holder vi liv i det?

Jeg tror, løsningen skal findes ved lokal synlighed. Vi skal væk fra tanken om, at "dem, der lever skjult, lever godt". I stedet skal vi som vandværker arbejde for at skabe en samhørighed om byens vandværk, så det bliver omtalt som "vores vandværk". En idé kunne være at gå sammen med byens andre foreninger og profilere os af den vej. Vi har et samarbejde med skolen og får besøg af skoleklasser, hvor vi gennemgår vandets vej. Hvis forbrugereje ikke holdes i hævd, bliver vi opslugt af de kommunale forsyninger.

Hvordan kan du bidrage til udviklingen af Danske Vandværker?

I mit civile liv har jeg en teknisk hverdag, og de kompetencer vil jeg godt bringe i spil. Jeg arbejder dagligt med digitalisering, som er noget alle vandværkerne er i berøring med. Desuden vil jeg godt være med til at sparke lidt til doktrinen om, at "det har vi altid gjort", som jeg oplever i mit vandværksarbejde. Som vandværker skal vi holde fanen højt og være fremme i skoene.

Region Syd
Christian Greve Hansen

Formand i Fællesvandværket Maugstrup.
Bestyrelsesmedlem i Region Syd.
Formand i Haderslev Vandråd.

Hvorfor har du valgt at stille dig til rådighed?

Jeg vil være med til at videreudvikle Danske Vandværker og bringe nogle af vores værdier fra mit lokalsamfund videre til andre, og så går jeg ind for forbrugereje.

Hvor ser du, at Danske Vandværker har de største udfordringer?

De største udfordringer lige nu er at få tacklet opgaver om BNBO og vandoplande. Det skal håndteres, så vi fortsat har opbakning fra medlemmerne og lokalsamfundet. Mange bestyrelsesmedlemmer har livserfaring, som skal bruges positivt og fornuftigt. Det at kunne tappe rent vand fra hanen skal vi holde fast i og kæmpe for, men vi skal også fortælle forbrugerne, at vi skal passe på vandet og i den forbindelse bruge vores sunde fornuft.

Forbrugereje – hvordan holder vi liv i det?

Som vandværk og dermed som en lille, velfungerende virksomhed skal vi fortælle omverdenen, hvad vi laver, og hvilken betydning vi har for lokalsamfundet. Det er nok nemmere i mindre lokalsamfund end større byer, men vi bør gøre en indsats i de større byer for andelsvandværkets betydning. Vi skal blive bedre til at hjælpe hinanden og ikke lukke os fra at samarbejde med andre.

Hvordan kan du bidrage til udviklingen af Danske Vandværker?

Vi skal arbejde for at respektere hinanden, og det arbejde vi hver især udfører i vandværkets tjeneste. De siddende bestyrelsesmedlemmer bør gøre en indsats for i vandværkets tjeneste og blandt andet derigennem få gennemsnitsalderen ned.

Region Fyn
Lars Pihl Fly

Formand i Brændekilde Vandværk.
Vandrådsansvarlig i Region Fyn.

Hvorfor har du valgt at stille dig til rådighed?

Det begyndte til et vandrådsmøde i Odense, hvor der blev snakket om, at det var svært at skaffe folk til bestyrelsesarbejdet. Min første tanke var, at sådan skal det ikke være. Jeg vil godt dele ud af min viden fra et lille vandværk, som er en integreret del af lokalområdet. Så jeg stillede op som suppleant, og efter to år på den post åbnede der sig en mulighed for at blive en del af regionsbestyrelsen.

Hvor ser du, at Danske Vandværker har de største udfordringer?

Jeg ser flere udfordringer. Der er snakken om central versus decentral vandforsyning, og jeg oplever mange forskellige holdninger afhængigt af, hvor man bor. Jeg bor i et lille samfund, hvor alle ved, hvem der er en del af vandværket. Vi kunne nemt vælge at lægge os under den kommunale forsyning, men det giver os noget at

have vandværket lokalt hos os – også selvom vandprisen er lidt højere. Derudover er der udfordringen om at bevare den gode vandkvalitet, for lige nu betaler vi prisen for, hvad man gjorde for 50 år siden. Og så er der selvfølgelig hele BNBO-området, som optager mange af os.

Forbrugereje – hvordan holder vi liv i det?

Det er et rigtig godt spørgsmål. Vi kan jo se, at det er svært at trække folk til generalforsamlinger og dermed få folk til at engagere sig. Så længe der er vand i hanen, er alt jo godt. Vi vandværksfolk har en stor opgave med at få vandværket til at blive en integreret del af det samfund, vi bor i. Hos os ved man godt, hvem der driver vandværket, men i større samfund er det svært. Det store spørgsmål er "hvordan", for det hele handler om synlighed og oplysning. Generalforsamlingen skulle gerne blive én af de begivenheder, man går til én gang om året.

Hvordan kan du bidrage til udviklingen af Danske Vandværker?

Jeg tror, jeg kan bidrage med viden om drift og kvalitetsstyring qua mit civile job eksempelvis i forhold til forureningssituationer, og hvordan man får lavet et kriseberedskab. Hvis man har en sag, skal fejlen hurtigst muligt lokaliseres, og så skal man have tilgængelige tjeklister, der fortæller, hvad man skal foretage sig og i hvilken rækkefølge. Det skal synliggøres i bestyrelsen, så alle ved, hvor planerne findes.

Fra kilde til hane

Vand & Teknik

✔ Tilstandsrapporter
✔ Nybygning af vandværker
✔ Renovering af vandværker
✔ Montage og service
✔ El og SRO
✔ Energioptimering
✔ Blødgøring
✔ Udlejning af UV-anlæg og containervandværk
✔ Pesticidfjernelse

Nyt Ishøj Vandværk

- Vand og Teknik har her i efteråret færdiggjort det nye Ishøj Vandværk.
- Ishøj Vandværk er bygget med to behandlingslinjer med en behandlingskapacitet på 2x75 m³/t samt med 2 stk. rustfrie rentvandstanke på 275 m³ pr. stk.
- Går I med tanker om et nyt vandværk, så giv os et kald og hør mere om muligheder og anlægsløsninger.

Hovedkontor: Rosbjergvej 26 · Brabrand
Sjællandskontor: Fruebjergvej 3 · København Ø
Tlf.: 8744 1055 · mail: info@vandogteknik.dk

Af Trine Lindhardt, ledelses- og projektkonsulent

Orientering fra landsbestyrelsen

Årets femte møde i landsbestyrelsen blev holdt 2. oktober 2021 og blev afholdt som et fysisk møde.

Valg af næstformand

I ulige år skal landsbestyrelsen vælge en næstformand. Næstformand, Søren Hvilshøj fra Region Øst, genopstillede til posten og blev uden modkandidater genvalgt.

Styrkelse af BNBO-rådgivningen overfor medlemmerne

BNBO har været det helt store samtaleemne i 2021, og bliver det også de næste år. Det er oplevelsen hos både landsbestyrelsen og sekretariatets rådgivere, at BNBO-området og håndtering af dette fylder rigtig meget hos foreningens medlemmer. Der var opbakning i landsbestyrelsen efter input fra regionsbestyrelserne til, at området skal forstærkes, da BNBO-arbejdet gerne skal have større fremdrift, og at det er en ekstraordinær opgave, der skal håndteres.

Derfor blev det besluttet, at foreningen skal styrke sin rådgivning på BNBO-området for at støtte medlemmerne bedst muligt. Det betyder, at medlemsservicen udvides fra at være generel rådgivning til også at kunne omfatte konkret rådgivning, der er målrettet de forhold og den situation, det enkelte vandværk har.

Desuden udvides kommunikationen og kursusaktiviteten overfor medlemmerne om BNBO. Tiltagene bliver løbende meldt ud til medlemmerne via foreningens medlemsblad, på hjemmesiden og i nyhedsbrevet.

Læs meget mere om BNBO, som er tema i dette nummer af Vandposten. Find det fra side 11.

Strategiske indsatser frem mod 2025

Over de næste år skal foreningen arbejde med forskellige strategiske indsatser, som tilsammen skal være med til at indfri de mål, der er opstillet i foreningens strategi "Fællesskab om drikkevandet". Landsbestyrelsen godkendte en plan for de indsatser, der skal gennemføres i strategiens leveår frem mod 2025. I første omgang er hovedfokus dog på indsatser i 2022.

Læs foreningens strategi på danskevv.dk > om os > strategi, vision og mission

Repræsentantskabsmøde 14. november 2021

Landsbestyrelsen godkendte udkast til dagsorden og program for møde i Repræsentantskabet 14. november 2021, hvor godkendelse af budget og kontingent for 2022 er hovedemne på dagsordenen. Derudover er både status på arbejdet med dette års strategiske indsatser samt strategiske indsatser for det kommende år også en del af mødeprogrammet.

KÆRE VANDVÆRK:

NOGLE GANGE ER DET FORNUFTIGSTE OGSÅ DET NEMMESTE

Vi ved alt, hvad der er værd at vide om administration af vandværker anno 2021. Det kan komme dit vandværk til gode på mange måder. Læs mere om alt det lige her - og endnu mere online.

Hjælp til administrationen

Vi yder altid professionel og kyndig vejledning, når der blandt andet er brug for hjælp indenfor:

- Telefonservice
- Lønkørsler
- Opkrævninger
- Restanceopfølgning
- Årskørsel samt revisorkontakt

Vi tilbyder to muligheder:

Pakke 1: Fuld support

Softværket står for administrationen af vandværket. Der tilknyttes en fast person med mange års erfaring inden for administration af vandværker.

- Værket slipper for at investere i eget system
- Ydelsen skræddersyes til vandværkets behov
- En fast kontaktperson - og altid en ved telefonen også ved ferie, sygdom o.lign.
- Der skabes stabilitet for de vandværksdrivende

Pakke 2: Software support

Vandværket står selv for administrationen ved at bruge Softværkets system til finans- og forbruger-afregning.

- Et fuldt integreret system til finans- og forbruger-afregning
- Stort supportteam med indgående kendskab til systemet
- Meget korte svartider på supporten
- Der skabes stabilitet for de vandværksdrivende

Indlæsning af målerdata
Vi tilbyder automatisk/semiautomatisk indlæs-ning af målerdata. Indlæsningen gør det nemt og hurtigt at lave forbrugerafregning.

Auto|LER
Er du klar til den nye LER lov, som træder i kraft pr. 1. juli 2023? Vi tilbyder forskellige GIS-løsninger som giver mulighed for automatiske LER-besvarelser.

SOFTVÆRKET

IT-udviklingshus for forsyningsbranchen

Merkurvej 7 · 6000 Kolding · info@softvaerket.dk · Telefon: 7632 1250

Administrative it-systemer

Microwa
Sverigesvej 1, 8450 Hammel,
Tlf. 70 25 99 22,
microwa@microwa.dk

Rambøll Danmark A/S
Projektchef Jan Nielsen,
Tlf. 51 61 59 12
jnn@ramboll.dk

Softværket
Merkurvej 7, 6000 Kolding
Info@softvaerket.dk
Tlf.: 7632 1250
www.softvaerket.dk

Advokat

CPH LEX ADVOKATER
Specialist i personalejura

Advokat Birgit Gylling Andersen
Ny Vestergade 17
1471 København K
Tlf. 51 99 85 40

Analyseværktøjer

Brunata A/S
Vesterlundvej 14
2730 Herlev
Tlf.: 77 77 70 00
kundeservice@brunata.dk
www.brunata.dk

Bürkert Danmark
Hørkær 24, 2730 Herlev
Tlf. 44 50 75 00
info.dk@burkert.com, www.burkert.dk

Affugtere

Charlottevej 2, 4270 Høng
Tlf.: 5885 1008
www.fugtkontrol.dk
info@fugtkontrol.dk

Affugtning, service og vedligehold
Ruskol a/s,
Raasigvangen 9, 3550 Slangerup
Tlf. 44 95 56 20, sales@ruskol.dk,
www.ruskol.dk

Glentevej 1, 6705 Esbjerg Ø
Tlf. 76 13 43 00
info-dmdk@diehl.com
www.diehl.com/metering

Kamstrup A/S
Industrivej 28, Stilling
DK-8660 Skanderborg
T: +45 89 93 10 00
info@kamstrup.com
kamstrup.com

Blødgøring

Danwatec
Energivej 3, 4180 Sorø
Tlf. 20 62 73 50, info@danwatec.dk
www.danwatec.dk

Lagur Kemifri vandbehandling løser dine kalkproblemer. Vi garantere effekten.

Lagur ApS
Attrupvej 4 | 8550 Ryomgård
+45 70 60 56 00 | post@lagur.dk |
www.lagur.dk

Silhorko-Eurowater A/S
Jylland/Fyn (Stilling): 87 93 83 00
Sjælland (Hillerød): 48 20 10 00
sales-dw.dk@silhorko.dk
www.silhorko.dk

Brøndboring

A. Højfeldt A/S
Mads Eg Damsgaards Vej 52,
7400 Herning, tlf 97 12 02 22
info@a-hoejfeldt.dk,
www.a-hoejfeldt.dk

Brøndboring | Geoenergi | Service
Ellevej 7 | DK-3670 Veksø | www.awell.dk
+45 9389 8960 | jjf@awell.dk

Brøndboringsfirmaet Brøker
Spånnebæk 7, 4300 Holbæk,
Tlf. 59 44 04 06
thomas@broeker.dk

HASBO AS
Holmetoften 5 • 2970 Hørsholm •
45 76 33 88 • www.hasbo.dk •
hasbo@hasbo.dk

K. Sørensen & Søn A/S
Sjællandsvej 10
9000 Frederikshavn, tlf. 98 42 33 51
info@k-sorensen.dk,
www.k-sorensen.dk

Næstved Brøndboring & Vandværkservice A/S
Transportbuen 5 G
4700 Næstved, tlf. 55 72 02 34
info@nbvand.dk, www.nbvand.dk

Søren Pedersen Brøndboring A/S
Haurum byvej 7
8450 Hammel
www.godtvand.dk

Vand-Schmidt A/S
Platinvej 59, 6000 Kolding,
Tlf. 74 56 11 11, info@vand-schmidt.dk
www.vand-schmidt.dk

Fjernaflæsning

Brunata A/S
Vesterlundvej 14
2730 Herlev
Tlf.: 77 77 70 00
kundeservice@brunata.dk
www.brunata.dk

Glentevej 1, 6705 Esbjerg Ø
Tlf. 76 13 43 00
info-dmdk@diehl.com
www.diehl.com/metering

Kamstrup A/S
Industrivej 28, Stilling
DK-8660 Skanderborg
T: +45 89 93 10 00
info@kamstrup.com
kamstrup.com

V. Løwener A/S
Smedeland 2 • 2600 Glostrup
Tlf: 43 200 300 • vl@loewener.dk
www.loewener.dk

Fjernaflæste målere og kontraventiler

Brunata A/S
Vesterlundvej 14
2730 Herlev
Tlf.: 77 77 70 00
kundeservice@brunata.dk
www.brunata.dk

Glentevej 1, 6705 Esbjerg Ø
Tlf. 76 13 43 00
info-dmdk@diehl.com
www.diehl.com/metering

Flonidan A/S
Islandsvej 29, 8700 Horsens,
Tlf. 75 61 88 88, www.flonidan.dk

Kamstrup A/S
Industrivej 28, Stilling
DK-8660 Skanderborg
T: +45 89 93 10 00
info@kamstrup.com
kamstrup.com

Forbrugsafregning

Brunata A/S
Vesterlundvej 14
2730 Herlev
Tlf.: 77 77 70 00
kundeservice@brunata.dk
www.brunata.dk

Kontorhjælpens Vandværksadministration
- Få styr på administrationen
Tlf. 97 74 12 00

Microwa
Sverigesvej 1, 8450 Hammel,
Tlf. 70 25 99 22,
microwa@microwa.dk

Rambøll Danmark A/S
Projektchef Jan Nielsen,
Tlf. 51 61 59 12
jnn@ramboll.dk

Softværket
Merkurvej 7, 6000 Kolding
Info@softvaerket.dk
Tlf.: 7632 1250
www.softvaerket.dk

Hjemmeside

Ledelsessystem

Firmaet har eksisteret i mere end 40 år
Vi servicerer udelukkende vandværker
Tlf. 75 39 32 55, www.vand-edb.dk
Mail: post@vand-edb.dk

Rambøll Danmark A/S
Projektchef Jan Nielsen,
Tlf. 51 61 59 12
jnn@ramboll.dk

Tethys
Digitale ledelsessystem
til vandværker,
Tlf. 72 30 10 79, Mail: info@tethys.dk
www.tethys.dk

Winko Software

Østrøjel 5, 2670 Greve,
Tlf.: 43 90 28 12, kb@winko.dk
Web-baseret forbrugsafregning
se www.Foreningscentralen.dk

Softværket
Merkurvej 7, 6000 Kolding
Info@softvaerket.dk
Tlf.: 7632 1250
www.softvaerket.dk

Ledningsregistrering

Forsikring

Vandværkernes webredaktør,
Tlf. 60 21 55 88, www.videnporten.dk
Mail: kontakt@videnporten.dk

Web-baseret ledningsregistrering.
Opmåling med nyeste GPS-udstyr,
Tlf. 87 92 55 11,
ledning.entreprise@aura.dk

Skræddersyede
vandværksforsikringer
Tlf. 43 57 51 03
Mail: danskevv@rtm.dk

mal-tek
GPS-opmåling og digital lednings-
registrering. Gratis program til at se
og printe digitale kort på PC, IPad
eller smartphone.
Malene Enevold, tlf. 86 55 00 72,
Mail. info@mal-tek.dk

Rambøll Danmark A/S
Projektchef Jan Nielsen,
Tlf. 51 61 59 12
jnn@ramboll.dk

Brunata A/S
Vesterlundvej 14
2730 Herlev
Tlf.: 77 77 70 00
kundeservice@brunata.dk
www.brunata.dk

Grundfos DK A/S
Professionelle pumpeløsninger til
professionelle brugere!
Martin Bachs Vej 3 • 8850 Bjerringbro
87 50 50 50 • www.grundfos.dk

Softværket
Merkurvej 7, 6000 Kolding
Info@softvaerket.dk
Tlf.: 7632 1250
www.softvaerket.dk

JYDSK TERMOGRAFI CENTER

- Lækagesporing,
- Ledningssøgning
- Termografi

www.jydsktermograficenter.dk •
Tlf.: 86 42 94 08 • jydsktermo@gmail.com

Renovering og opgradering af eksisterende tanke

Thvilum A/S
Åbygade 10, 8300 Odder
Tlf. 86 54 62 33, www.thvilum.dk
Mail: kontor@thvilum.dk

Vi tilbyder ledningsregistrering og
GPS opmåling samt udvikler profes-
sionelle brugervenlige GIS programmer

Leif Koch A/S
Året Døgnet Danmark rundt
Rugvænget 31, 2630 Taastrup
7023 9898 info@leifkoch.dk
Døgnvagt 7020 9510

DANSK PLAST
We invent and build
plastic solutions

Renovering af eksisterende og opbygning af nye drikkevandsgodkendte tanke.

Dansk Plast
+45 7216 3000
info@danskplast.dk

Lækagesøgning

Pumper

Revision

Ankers Lækagesøgning
Farum Hovedgade 2A, lejl. 1
3520 Farum.
Tlf. 70 25 31 71

Pumper- og pumpeløsninger samt service, vedligeholdelse og reparation på alle pumpetyper og pumpeinstallationer, uanset fabrikat.

DESMI Danmark A/S, Tagholm 1
9400 Nørresundby, www.desmi.com
Hotline 24/7/365, Tlf. 70 23 63 63

Kontorhjælpens
Vandværksadministration
- Få styr på administrationen
Tlf. 97 74 12 00

Microwa
Sverigesvej 1, 8450 Hammel,
Tlf. 70 25 99 22,
microwa@microwa.dk

Vandværkernes Revision
Statsautoriserede Revisorer

En målrettet revision
med kompetence
- En del af 2+ Revision

Bygnaf 15, 6100 Haderslev
Telefon 74532299
info@2plus-revision.dk
www.2plus-revision.dk

Rådgivende ingeniører

Dj&Co
Ingeniørrådgivning
fra boring til forbruger.
Kirsebærallé 9-11, 3400 Hillerød
Tlf. 48 26 06 66 www.dj-co.dk

Midt Regnskab - Til rådighed & til regnskab. Tlf. 40 26 68 93, marie@midtregnskab.dk

Rør, ventiler, tilbehør

Regnskabskontor Nord
-nøglen til et godt regnskab
Tlf. 96 39 91 00

ARMATEC A/S
Mjølnersvej 4-8, DK-2600 Glostrup
Tlf: +45 46 96 00 00
armatec@armatec.dk
www.armatec.dk

- Alle typer borehulslogs
- Alle typer pumpeforsøg og tolkninger
- Kildepladsvurderinger

København +45 4588 4444
Aarhus +45 8627 3111
www.geo.dk • geo@geo.dk

Softværket
Merkurvej 7, 6000 Kolding
Info@softvaerket.dk
Tlf.: 7632 1250
www.softvaerket.dk

Lauridsen Group ApS
Skovstræde 7, 4773 Stensved
Tlf: 53 81 21 41
kb@lauridsen-group.dk
www.lauridsen-group.dk

TEKNOLOGISK INSTITUT

Dag-til-dag kalibreringsservice
Aflevér din måler i dag og
få den retur i morgen

Søren Haack
Tlf. 72202338
sorh@teknologisk.dk

Firmaet har eksisteret i mere end 40 år
Vi servicerer udelukkende vandværker
Tlf. 75 39 32 55, www.vand-edb.dk
Mail: post@vand-edb.dk

Råvandsstation

A. Højfeldt A/S
Mads Eg Damsgaards Vej 52,
7400 Herning, tlf 97 12 02 22
info@a-hoejfeldt.dk,
www.a-hoejfeldt.dk

Styring, regulering, overvågning (SRO)

Styring og overvågning til dit vandværk med markedets nemmeste brugerflade.

Se mere på www.bluecontrol.dk
Mail: info@bluecontrol.dk
Telefon: 70 27 87 66

X Automation
Hermesvej 1 - 9530 Støvring
Tlf. 99 35 16 10 - mail@xaut.dk
www.xaut.dk

Brøndboringsfirmaet Brøker
Spånnebæk 7, 4300 Holbæk,
Tlf. 59 44 04 06
thomas@broeker.dk

Bürkert Danmark
Hørkær 24, 2730 Herlev
Tlf. 44 50 75 00
info.dk@burkert.com, www.burkert.dk

Tankinspektion

Danwatec
Energivej 3, 4180 Sorø
Tlf. 20 62 73 50, info@danwatec.dk
www.danwatec.dk

Styret underboring

Silhorko-Eurowater A/S
Jylland/Fyn (Stilling): 87 93 83 00
Sjælland (Hillerød): 48 20 10 00
sales-dw.dk@silhorko.dk
www.silhorko.dk

Tankinspektion & -rensning

PA Underboring
– Entreprenørfirmaet Per Andersen A/S, Lærkedalsvej 1, 4270 Høng,
tlf.: 40429438,
mail: pa@pa-underboring.dk
https://pa-underboring.dk

TEKNOLOGISK INSTITUT

Dag-til-dag kalibreringsservice
Aflevér din måler i dag og
få den retur i morgen

Søren Haack
Tlf. 72202338
sorh@teknologisk.dk

DK Vandservice A/S
Mads Eg Damgaardsvej 52
7400 Herning, tlf. 72 30 10 80,
Mail: info@dk-vandservice.dk
www.dk-vandservice.dk

JH DYK ApS
DYKKER- OG INSPEKTIONSFIRMA
Clausholmvej 27G
8960 Randers

Trykluft/Oxygen

Fr. Dahlgaard A/S
Spånnebæk 3B
DK-4300 Holbæk
Tlf.: 5943 0230
post@dahlgaard.dk
dahlgaard.dk

Seatek Aps
Jens Erik Eriksen
Jernbanevej 2 , 8500 Grenaa
Tlf 4032 2471
jee@seatek.dk

Industriel Trykluft
DI-Trykluft

Eksperter i oxygen- og nitrogenanlæg, kompressorer og trykluft til industrien. Landsdækkende service og vedligehold af alle mærker hele døgnet, alle ugens 7 dage, hele året.

Tlf.: 5556 5615 · di-trykluft.dk

FYNS VANDVÆRKS- & LEDNINGSSERVICE APS

FYNS VANDVÆRKS- & LEDNINGSSERVICE APS
Industrivej 12 • 5492 Vissenbjerg,
tlf. 65 94 25 81, fvls@fvls.dk

Termografi

BL termografi
Gl. Landevej 80, 7000 Fredericia,
Tlf. 76 20 75 15

Vandværksfirmaer - udførende

A. Højfeldt A/S
Mads Eg Damsgaards Vej 52,
7400 Herning, tlf 97 12 02 22
info@a-hoejfeldt.dk,
www.a-hoejfeldt.dk

K. Sørensen & Søn A/S
Sjællandsvej 10
9000 Frederikshavn, tlf. 98 42 33 51
info@k-sorensen.dk,
www.k-sorensen.dk

Danwatec
Energivej 3, 4180 Sorø
Tlf. 20 62 73 50, info@danwatec.dk
www.danwatec.dk

Vandværksløsninger
Kontakt os – vi står klar

Tlf. 76 73 37 50
www.kemic.dk • kemic@kemic.dk

Næstved Brøndboring & Vandværkservice A/S
Transportbuen 5 G
4700 Næstved, tlf. 55 72 02 34
info@nbvand.dk, www.nbvand.dk

Silhorko-Eurowater A/S
Jylland/Fyn (Stilling): 87 93 83 00
Sjælland (Hillerød): 48 20 10 00
sales-dw.dk@silhorko.dk
www.silhorko.dk

Hovedkontor og værksted:
Michael Drewsens Vej 23, 8270 Højbjerg
Tlf. +45 8744 1055

Sjællandsafdeling:
Fruebjergvej 3, 2100 København Ø
www.vandogteknik.dk

Søren Pedersen Brøndboring A/S
Haurum byvej 7
8450 Hammel
www.godtvand.dk

Vand-Schmidt A/S
Platinvej 59, 6000 Kolding,
Tlf. 74 56 11 11, info@vand-schmidt.dk
www.vand-schmidt.dk

xaut.dk

Fremtidssikring af Asferg Vandværks SRO

Da Asferg Vandværk skulle etablere en ny boring 3,5 km fra deres værk, var det tydeligt, at en udskiftning af deres eksisterende automatik var en nødvendighed.
Automatikken var 35 år gammel og der var ingen muligheder for at udvide eller inkludere flere signaler i styringen. Herudover trængte deres gamle alarmsystem også til en udskiftning.

Bestyrelsen ønskede at fremtidssikre deres værk med stor fokus på forsynings- og IT-sikkerhed. Herudover ønskede de et stabilt, overskueligt og intuitivt SRO-anlæg, så de kunne bruge det aktivt til evt. fejlsøgning eller optimering af processen. Bestyrelsens sidste krav var, at det nye system kunne logge deres driftsdata, så de kunne imødekomme de stadigt stigende administrative krav.

Asferg Vandværks formand Kurt Rasmussen udtaler:
Alle forventninger er indfriet. Vores nye SRO-anlæg fungerer allerede som vores nye "kollega", der hele tiden overvåger vores vandværk.
Vi kunne tydeligt mærke, under hele samarbejdet med X Automation, at de brænder for vandværker og ordentlighed. De har en velfungerende og teknisk stærk supportgruppe, som gør, at hjælpen altid er lige ved hånden.

Læs mere om vores tekniske løsning til Asferg Vandværk på xaut.dk/cases.

X Automation
Telefon: +45 99 35 16 10
Vagt: +45 40 70 16 00

X Automation

Regionsoversigt

Danske Vandværker – Region Fyn

Bent Lollesgaard
Birkevej 91
5672 Broby
Mob. 51 79 58 98
bl@danskevv.dk

Jan Larsen
Røjlemosevej 34
5500 Middelfart
Tlf. 51 38 42 99
Mob. 64 40 18 64
jal@danskevv.dk

Lars Pihl Fly
Helleløkken 10
5250 Odense SV
Tlf. 60 37 39 81
lpf@danskevv.dk

Helge Rosendahl
Saugstedlund 103
5600 Faaborg
Tlf. 62 61 80 26
Mob. 40 11 16 00
her@danskevv.dk

Thaya Sinnathurai
Dalvej 5
5462 Morud
Mob. 20 27 45 99
ths@danskevv.dk

Danske Vandværker – Region Nord

Jan Andersen
Hedegårdevej 23
Ø. Hurup
9560 Hadsund
Tlf. 61372980
jan@danskevv.dk

Kjeld Andersen
Poldersvej 20
9700 Brønderslev
Tlf. 98 81 14 03
Mob. 40 48 10 87
ka@danskevv.dk

Niels Andreasen
Solvangen 52
9210 Aalborg SØ
Tlf. 51 36 69 74
nan@danskevv.dk

Jan Olesen
Hadsundvej 343
9260 Gistrup
Tlf. 40 38 09 44
jol@danskevv.dk

Palle L. Nielsen
Havremarken 14
9690 Fjerritslev
Tlf. 98 21 21 14
Mob. 22 96 19 70
pln@danskevv.dk

Danske Vandværker – Region Midt

Niels Christian Ravn
Ribesvej 4
7470 Karup
Tlf. 97 10 21 04
Mob. 20 73 48 85
ncr@danskevv.dk

Morten Bugge
Serridslevvej 17
8700 Horsens
Tlf. 22 98 50 60
mbu@danskevv.dk

Willy Tang
Frøkærparken 102
8320 Mårslet
Tlf. 86 29 08 88
Mob. 23 49 97 99
wt@danskevv.dk

René Kvist
Hørsøvej 10
8830 Tjele
Tlf.: 51 52 09 63
rkv@danskevv.dk

Torben Nielsen
Vestervang 2, Ølholm
7160 Tørring
Tlf.: 75 80 54 07
Mob. 23 62 20 39
tni@mail.dk

Danske Vandværker – Region Syd

Ole Wiil
Granvej 16
6840 Oksbøl
Mob. 21 75 72 44
ow@danskevv.dk

Christian Greve Hansen
Haderslevvej 7,
Maugstrup
6500 Vojens
Tlf.: 20 23 66 30
cgh@danskevv.dk

Jens Peder Pedersen
Ørvigvej 1
6040 Egtved
Tlf. 27 14 05 16
jpp@danskevv.dk

Steen Thomsen
Ahornvej 8, Abild
6270 Tønder
Tlf. 74 72 66 60
Tlf. arb. 72 54 85 29
Mob. 28 99 30 17
st@danskevv.dk

Thorkild Jensen
Nagbølvej 40
6640 Lunderskov
Tlf. 75 58 60 31
Mob. 40 26 86 22
tj@danskevv.dk

Danske Vandværker – Region Øst

Søren Hvilshøj
Ålekæret 29
3450 Allerød
Tlf. 48 14 03 09
Mob. 30 60 03 09
sh@danskevv.dk

Jens Haagensen
Fyrrevej 6
3730 Nexø
Mob: 51 83 58 80
jha@danskevv.dk

Jens Ejnar Kristensen
Biskop Svanesvej 16
3460 Birkerød
Tlf. 45 90 24 85
jek@danskevv.dk

Jørgen Bruun
Rugvænget 26
4270 Høng
Tlf. 58 85 22 78
Mob. 60 49 42 27
jb@danskevv.dk

Neel Ploug Olsen
Slettevej 1D, Gelsted
4160 Herlufmagle
Mob. 40 33 33 15
nol@danskevv.dk

Ole Sørensen
Ronesbanke 12 A, Skibinge
4720 Præstø
Tlf. 55 99 11 73
Mob. 22 77 00 73
os@danskevv.dk

Jens Andreasen
Mosevænget 7, Snoldelev
4621 Gadstrup
Tlf. 46 19 07 40
Mob. 40 47 55 73
ja@danskevv.dk

Kurt Black Jensen
Irisvej 12
4920 Søllested
Mob. 40 94 12 84
kbj@danskevv.dk

GLADE FORBRUGERE

KOM KALKGENER TIL LIVS
HELT KEMIFRIT

KØB

LAGUR® PRO

fra **43.900 kr.**
ex. moms

LEJ

LAGUR® PRO

fra **915 kr.**
pr. md. ex. moms

RING TIL LAGUR ›
70 60 56 00

LÆS MERE ›
LAGUR.DK

GODKENDT TIL DRIKKEVAND

Dokumenteret af Dansk Institut
Hele rapporten kan rekvireres via **eksperten@lagur.dk**

PRODUCERET I DANMARK